Lietuvos nacionalinė M. Mažvydo bibliotека

Alp (2K) 2537

DRAUGAS

PERIODICALS
May 9, 2003
Vol. LXXXXIV

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

PENKTADIENIS - FRIDAY, GEGUŽĖS - MAY 9, 2003

NEWSPAPER - **DO NOT DELAY** - Date Mailed 08-1-03

UŽSIENIO LIETUVIŲ DIENRAŠTIS
4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629
TEL.: 773-585-9500 • FAX: 773-585-8284 • WWW.DRAUGAS.ORG

Nr. 90
Kaina 50 c.

Šiame numeryje:

Krepšinio turnyras Waterbury, CT; lietuvis teisėjavo JAV bokso pirmenybėse; „Lituanica" — be pralaimėjimo. *2 psl.*

Laikas susirūpinti lietuviškų mokyklų ateitimi; tiesa apie „kaimynystę" su Rusija; paminklas disidentui. *3 psl.*

„Bičiulystė". *4 psl.*

Vėl sugrįžo „Draugo lietuviukai". *5 psl.*

Padėka Lietuvos žurnalistui; parketo virtuozai. *6 psl.*

Lietuviškojo žodžio šventė ČLM; svečias „Seklyčioje". *8 psl.*

Sportas

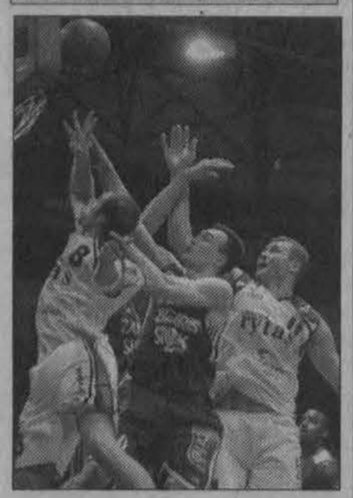

* **Ketvirtadienį Kauno sporto halėje sužaistose** antrosiose Lietuvos krepšinio lygos (LKL) superfinalo rungtynėse Kauno „Žalgiris" po permainingos kovos nugalėjo Vilniaus „Lietuvos rytą" 85:81 (26:26, 25:17, 14:23, 20:15) ir serijoje iki keturių pergalių pirmauja jau 2-0. Likus žaisti 3 minutes, vilniečiai pirmavo po Vladimiro Krstičiaus tritaškio 79:77, tačiau paskui darė klaidas vieną po kitos, o „Žalgirio" legionieriai Tanoka Beard ir Ed Cota atakavo taikliai. Pirmąsias rungtynes antradienį Vilniuje „Žalgiris" laimėjo 82:80 (14:20, 16:19, 26:20, 26:21). Trečiosios rungtynės vyks sekmadienį Vilniaus „Lietuvos ryto" arenoje.

Naujausios žinios

* **Prokuratūra nepateikė įrodymų,** jog spectarnybos neteisėtai klausėsi pokalbių.

* **Pareigūnai turi informuoti žiniasklaidą** apie valstybėje vykdomus nusikaltimus, sako generalinis prokuroras.

* **Baltijos valstybės neketina atsisakyti** šauktinių kariuomenės.

* **Balsavusiųjų paštu dėl narystės ES skaičius** artėja prie 200,000.

JAV Senatas vienbalsiai pritarė NATO plėtrai

Vilnius-Vašingtonas, gegužės 8 d. (BNS-Elta) — Ketvirtadienį didžiausios ir įtakingiausios NATO narės — Amerikos — Senatas vienbalsiai patvirtino Lietuvos, Latvijos, Estijos, Slovakijos, Slovėnijos, Bulgarijos ir Rumunijos prisijungimo prie NATO sutarties protokolus. Iš 100 JAV Senato narių protokolų patvirtinimui pritarė visi 96 senatoriai, dalyvavę posėdyje.

Politikų nuomone, šis JAV žingsnis skatins ir kitų NATO narių parlamentus sparčiai tvirtinti sutartis.

Iš 19-os NATO narių stojimo į sąjungą protokolus taip pat jau yra patvirtinusios Kanada ir Norvegija.

JAV Senato rūmuose patvirtinimo procedūrą stebėjo ir visų praėjusių metų lapkritį Prahoje į NATO pakviestų valstybių delegacijos.

Lietuvos delegacijai vadovaujantis užsienio reikalų ministras Antanas Valionis teigė, jog „svarbiausia NATO valstybė vienbalsiai ratifikavo naujų narių priėmimą į Aljansą. Tai ne tik iki šiol rimčiausias žingsnis ratifikuojant naujų narių priėmimą, bet ir pavyzdys kitoms Aljanso šalims". Jis pridurė, jog Senato balsavimo rezultatas — „didelė garantija, kad Lietuva kitų metų gegužę sėkmingai įsijungs į Aljansą".

1998 metų rugpjūtį, JAV Senate balsuojant dėl Lenkijos, Čekijos ir Vengrijos prisijungimo prie NATO patvirtinimo, už tai balsavo 80, prieš — 19 narių.

„Tai, jog balsavusių už NATO plėtrą senatorių skaičius šįkart žymiai didesnis, ir nėra priešininkų, rodo, jog Europa dabar visiškai kitokia, padarė pažangą, Amerikoje dėl Rytų ir Vidurio Europos liko mažai abejonių", sakė Lietuvos ministras.

Po sutarties patvirtinimo įvyko į NATO pakviestų valstybių užsienio reikalų ministrų susitikimas su JAV prezidentu George W. Bush, viceprezidentu Richard Cheney, valstybės sekretoriumi Colin Powell, gynybos sekretoriumi Donald Rumsfeld.

Baltųjų rūmų Rožių sodelyje NATO valstybių-kandidačių delegacijas pasveikino JAV prezidentas G. W. Bush.

Lietuvos Seimo rūmuose — džiugios akimirkos, sužinojus apie JAV Senato sprendimą patvirtinti Lietuvos prisijungimo prie NATO protokolus. JAV ambasadorius Lietuvoje John Tefft (kairėje), kartu su Seimo nariais stebėjęs tiesioginę televizijos transliaciją iš Vašingtono, sveikina Lietuvos pareigūnus. **Tomo Bauro** (Elta) nuotr.

Graikijos premjeras: nieko geriau už Europos Sąjungą nėra

Vilnius, gegužės 7 d. (BNS) — Nėra geresnio sprendimo, nei būti Europos Sąjungoje, trečiadienį Vilniuje pareiškė Europos Sąjungai (ES) pirmininkaujančios Graikijos ministras pirmininkas Constantinos Simitis.

„Tiems, kurie dar nėra apsisprendę, ar per referendumą balsuoti už Lietuvos stojimą į Europos Sąjungą, Graikijos pavyzdys rodo, kad iš tikrųjų narystė Europos Sąjungoje yra be galo naudinga", po susitikimo su Lietuvos premjeru Algirdu Brazausku sakė C. Simitis, viešėjęs Vilniuje su vienos dienos vizitu. **Nukelta į 7 psl.**

Lietuvos ir Graikijos premjerai — Algirdas Brazauskas (kairėje) ir Constantinos Simitis. **Tomo Bauro** (ELTA) nuotr.

NATO pripažino — Lietuva aktyviausiai dalyvauja mokslo programose

Vilnius, gegužės 8 d. (BNS) — Lietuva pripažinta aktyviausiai iš Baltijos valstybių dalyvaujančia NATO mokslo programoje.

Tai nurodoma NATO išleistame informaciniame biuletenyje apie pakviestųjų narystei valstybių dalyvavimą sąjungos mokslo ir tyrimų programose.

Kaip pranešė Užsienio reikalų ministerija, leidinio „NATO mokslas ir visuomenė" Lietuvą pristatančioje dalyje teigiama, jog valstybėje vykdomi septyni programos „Mokslas taikos labui" projektai, tuo tarpu Latvijoje ir Estijoje — po vieną.

Leidinyje plačiau pristatomas šiuolaikiškas Lietuvos lazerių tyrimų centras, atnaujintas panaudojant minėtos programos lėšas, bei Vilniuje surengtas NATO mokslinis seminaras, kuriame aptartos branduolinės energijos perspektyvos Lietuvoje.

Be to, kaip sakė Krašto apsaugos ministerijos resursų departamento vyriausias specialistas Artūras Jagelavičius, Lietuva kartu su NATO vykdo dar 3 fizikos mokslo projektus ir vieną biotechnologijos mokslo srities projektą.

Nors pernai lapkritį narystei NATO pakviesta Lietuva visateise sąjungos nare tikisi tapti tik kitų metų gegužę, ji gavo kvietimą stebėtojos teisėmis dalyvauti artimiausiame NATO mokslo komiteto posėdyje, įvyksiančiame birželio 24-27 dienomis Kijeve.

Prezidentas sieks, kad Lietuva išliktų branduoline valstybe

Visaginas, gegužės 8 d. (BNS) — Prezidentas Rolandas Paksas, ketvirtadienį sraigtasparniu atskridęs į Visaginą, Ignalinos atominės elektrinės (IAE) darbuotojams žadėjo dėti visas pastangas, kad Lietuva išliktų branduoline valstybe.

Į konferencijų salėje įvykusį susitikimą su R. Paksu susirinko pilna salė žmonių. Susitikimo metu R. Paksas su jėgainės darbuotojais kalbėjo rusiškai.

R. Pakso nuomone, Ignalinos atominėje elektrinėje yra visa būtina infrastruktūra, o „kam ne kam, o tik jums (elektrinės darbuotojams - BNS) lemta tęsti šitą darbą".

Prezidentas minėjo, kad su Europos Sąjungos (ES) pareigūnais bei kitų valstybių vadovais jis kalbėjo apie Lietuvos galimybes išlikti branduoline valstybe. Pasak R. Pakso, šiuo klausimu jis visuomet rasdavo palaikymą tarp ES pareigūnų, ir jei Lietuva norės likti atominę elektros energiją gaminančia valstybe, ES nedarys „jokių problemų".

Prezidentas taip pat minėjo sulaukiantis pastabų, jog Lietuvai nereikia atominės energetikos, kad užteks ir šiluminių elektrinių gaminamos elektros energijos. Tačiau R. Paksas tokiai nuomonei nepritaria. Jo teigimu, jei šiai dienai ir užtektų šiluminių elektrinių gaminamos **Nukelta į 7 psl.**

Į Lietuvą uždrausta įvežti gyvūninius produktus iš Pietų Azijos

Vilnius, gegužės 8 d. (BNS) — Valstybinė maisto ir veterinarijos tarnyba, plintant sunkiam ūmiam kvėpavimo takų uždegimui (SARS), nuo ketvirtadienio uždraudė iš Kinijos, Hong Kongo, Thailando ir Vietnamo įvežti į Lietuvą visus gyvūnus, gyvūninius ir negyvūninius produktus, žaliavas, pašarus, pašarų papildus, šunų bei kačių pašarą.

Šis draudimas negalioja minėtų produktų tranzitui per Lietuvos teritoriją be perkrovimo ir sandėliavimo, pranešė Valstybinė maisto ir veterinarijos tarnyba.

Tarnybos žiniomis, nuo šių metų pradžios **Nukelta į 7 psl.**

Vilniaus Gedimino prospekto pertvarka artėja prie pabaigos

Vilnius, gegužės 8 d. (BNS) — Ketvirtadienį Vilniuje atidaryta 262 vietų požeminė automobilių stovėjimo aikštelė po Gedimino prospektu.

„Pažangus miestas, kai gatvėse nėra automobilių, nes jų — vieta po žeme", sakė statybų sumanytojas, buvęs Vilniaus meras, dabar — tarybos narys Artūras Zuokas.

Vieną mėnesį požeminėje aikštelėje automobilius bus galima laikyti nemokamai.

Nuo birželio 2 dienos palikti pusvalandžiui automobilį požeminėje stovėjimo aikštelėje po Gedimino prospektu kainuos 1 litą, valandai — pusantro lito, 2 val. — 3 litus.

Aikštelėje paliktus automobilius visą parą stebės 29 vaizdo kameros.

Požeminiai garažai yra pritaikyti ir žmonėms su negalia — jų patogumui įrengti keltuvai.

Archeologinių darbų Gedimino prospekte vadovas Gediminas Vaitkevičius tvirtino, jog šioje Gedimino prospekto atkarpoje pavyko atlikti išsamius archeologinius tyrimus.

Savivaldybės ir kultūros paveldo specialistai nutarė išsaugoti archeologinius radinius — vandentiekio surinktuvą T. Vrublevskio gatvėje, **Nukelta į 7 psl.**

Kernavės muziejuje — nauji viduramžių kapinynų radiniai

Vilnius, gegužės 6 d. (BNS) — Valstybinio Kernavės kultūrinio rezervato parodą papildė maždaug 100 radinių.

Valstybinio Kernavės kultūrinio rezervato direktorius Saulius Vadišis sakė, jog didžiausią dalį naujų parodinių sudaro 13-14 amžiaus palaikų laidojimo vietose bei mieste rasti auksiniai bei sidabriniai papuošalai — diademos, auskarai, monetos ir kiti radiniai. Muziejaus lankytojai galės pamatyti ir proistorės laikotarpio radinių.

Pasak S. Vadišio, parodą papildė per pastarąjį dešimtmetį archeologų rasti vertingiausi daiktai, kurie iki šiol buvo restauruojami.

Pirmieji su atnaujinta Valstybinio Kernavės kultūrinio rezervato paroda galėjo susipažinti lenkai. Mat daugiau nei keturis mėnesius Lenkijos sostinėje Varšuvoje esančiame Valstybiniame archeologijos muziejuje buvo rodoma apie 600 įvairių keraminių dirbinių, įrankių bei naujausių radinių iš Kernavės. **Nukelta į 7 psl.**

Pasaulio naujienos

(Remiantis AFP, Reuters, AP, Interfax, ITAR-TASS, BNS žinių agentūrų pranešimais)

EUROPA

Ženeva. Pasaulio prekybos organizacija (PPO) trečiadienį davė leidimą Europos Sąjungai (ES) imtis apribojimų prieš JAV eksportuojamas prekes maždaug 4 mlrd. per metus sumai. Į Briuselyje sudarytą sąrašą įeina apie 2,000 pavadinimų tokių prekių — nuo vaisių iki branduolinių reaktorių. Visų šių rūšių gaminius ES dabar turi teisę apmokestinti didesniais muito mokesčiais. PPO sprendimas priimtas po ilgo JAV ir ES ginčo. Briuselis protestavo prieš lengvatinį JAV verslovių padalinių užsienyje apmokestinimą, kuris Briuselyje laikomas netiesioginiu finansiniu rėmimu. Agentūros EFE duomenimis, apribojimai gali būti įvesti tokioms milžiniškoms bendrovėms kaip „Boeing", „Microsoft", „General Electric". Daugelis ekonomistų teigia, jog, be rizikos, kad gali prasidėti prekybos karas, kai ir taip sudėtinga ekonomikos padėtis pasaulyje, šių apribojimų taikymas gali būti neveiksmingas. Europos ir JAV ekonomikos tiek priklauso viena nuo kitos, kad, žinovų nuomone, nuo apribojimų nukentės pati ES.

Varšuva. Lenkija su neslepiamu nusivylimu sutiko Vokietijos ir Danijos atsisakymą dalyvauti lenkų vadovaujamose stabilizacijos karinėse pajėgose Irake. Ketvirtadienį Lenkijos gynybos ministras Jerzy Szmajdzinski pažymėjo, jog vokiečiai į tarnybą Irake vyktų tik su JT įgaliojimu, o danai nutarė jungtis prie anglų. Kol kas dar nenuspręsta, kokią Irako dalį pasirinks administruoti lenkai. Artimiausiu metu šį klausimą spręs Lenkijos prezidentas ir vyriausybė.

JAV

Vašingtonas. JAV pajėgos Irake rado didelę automobilinę priekabą, kuri beveik neabejotinai buvo mobili biologinio ginklo laboratorija. Tačiau gynybos sekretoriaus pavaduotojas žvalgybai Stephen Cambone nesiryžo šio radinio pavadinti „rūkstančiu ginklu", įrodančiu, kad Saddam Hussein režimas kūrė masinio naikinimo ginklus. Pareigūnas sakė, kad priekaboje buvo sudėtinga gamybos įranga, tačiau biologiniams ginklams naudojamų mikroorganizmų nerasta. Pasak jo, ši mobili laboratorija yra panaši į tas 18 laboratorijų, kurias, JAV nuomone, turėjo Saddam Hussein režimas. Tai pirmas kartas, kai JAV pareigūnai sako radę tvirtų įrodymų apie Irako masinio naikinimo ginklų programą, dėl kurios ir buvo įsiveržta į Iraką.

Jungtinės Tautos. Vašingtonas trečiadienį ėmėsi žingsnių panaikinti Jungtinių Tautų (JT) apribojimus Irakui, kurie neleidžia laisvai eksportuoti Irako naftos, ir panaikino kai kuriuos savo paties įvestus prekybos suvaržymus, kurie galiojo daugiau kaip dešimtmetį. JAV valstybės sekretorius Colin Powell po susitikimo su JT generaliniu sekretoriumi Kofi Annan sakė, kad dar šią savaitę bus parengtas JT Saugumo Tarybos nutarimo projektas, kuriame taip pat bus numatytas „gyvybiškai svarbus" JT vaidmuo kuriant Irako ateitį. C. Powell sakė, kad dirba kartu su „visais draugais", tarp jų — Vokietija, Prancūzija, Rusija ir Kinija, kurios nepritarė JAV vadovaujamam įsiveržimui į Iraką. „Kad ir kas buvo praeityje, tai praeitis. Dabar apie karą nekalbame. Kalbame apie taiką", sakė jis.

Vašingtonas. JAV nežino, ar Saddam Hussein žuvo, ar tebėra gyvas, todėl atliks garso įrašo, kurį galbūt įrašė buvęs Irako diktatorius, ekspertizę, trečiadienį sakė Baltųjų rūmų atstovas spaudai Ari Fleischer. Jis atsakinėjo į žurnalistų klausimus, susijusius su Australijos laikraščio pranešimu, kad jo atstovams Bagdade buvo perduotas garso įrašas, kurį galbūt įrašė Saddam Hussein ir kuriame irakiečiai raginami kariauti „slaptą" karą su JAV pajėgomis. 15 minučių monologe, kurį kartais pertraukia kostelėjimai, pavargusiu balsu irakiečiams aiškinama, kaip „stoti į kovą prieš įsibrovėlius ir išmesti juos iš Irako". „Atrodo, mums tenka grįžti prie slaptos kovos stiliaus, su kuriuo ir pradėjome savo gyvenimą", sako balsas.

Vašingtonas. JAV muitininkams ir kariškiams pavyko surasti apie 700 meno kūrinių ir 39,400 rankraščių, dingusių iš Valstybinio muziejaus Bagdade, sakoma trečiadienį paskelbtame Imigracijos ir muitinės kontrolės biuro (ICE) pareiškime. ICE sudaryti būriai drauge su JAV kariais ieškojo Irake kultūros vertybių, kurias pagrobė plėšikautojai iš muziejaus Bagdade, kai buvo nuverstas Saddam Hussein režimas šiemet balandį. Vakarų koalicijai ne kartą buvo priekaištaujama, kad ji nesugebėjo apsaugoti Irako muziejų ir senovės paminklų, nors dar iki karo istorikai **Nukelta į 7 psl.**

SPORTO APŽVALGA

ŠVENTINIS KREPŠINIO TURNYRAS WATERBURYJE

Gražią balandžio 19 dieną, šeštadienį į Waterburio Šv. Juozapo parapijos mokyklos sporto salę rinkosi krepšinio entuziastai iš New Yorko, Philadelphijos, New Jersey, Connecticut. Juos visus atvykti sukvietė, tik pernai metais atkurtas Connecticut sporto klubas, kuris jau jungia 75 sporto entuziastus. Šio klubo vyrų komanda, pasivadinusi „Ąžuolų" vardu, į aikštelę išbėgo su neseniai įsigyta sportine apranga.

Aikštelės šeimininkai pradėjo pirmąsias varžybas. Jie susitiko su New Yorko sporto klubo „Atleto" krepšininkais. Aikštelėje vyko graži kova. Stipresni buvo Connecticut „Ąžuolai", pasiekę pergalę — 42–37.

Antrąjį susitikimą pradėjo Philadelphijos „Aro" vyrai ir New Jersey „Statyba". Pastaroji komanda parodė gražų žaidimą: vyrai mokėjo ir apsiginti, ir kovoti. Rezultatu 80:42 užtikrintą pergalę pasiekė „Statybos" vyrai.

Kitą susitikimą turėjo Connecticut „Ąžuolai" ir Philadelphijos „Aras". Šį kartą buvo pranašesni šeimininkai, nedideliu skirtumu, 64:58 iškovoję pergalę.

Visos komandos žaidė tarpusavyje, tad žiūrovams nuobodžiauti neteko. New Jersey „Statyba" nesunkiai įveikė New Yorko „Atleto" klubo komandą. Bet pačios įdomiausios varžybos vyko paskutinės, kai susitiko aikštelės šeimininkai su svečiais iš New Jersey. Varžybos vyko įtemptai, vienu metu po kiekvienos atakos pirmaudavo tai „Ąžuolai", tai „Statyba". Šį kartą buvo stipresni „Statybos" vyrai, iškovoję pergalę rezultatu 51:47. Visiems susitikimams teisėjavo patys žaidėjai iš įvairių komandų: Modestas Buzinskas, Marijus Kuravas, broliai Arūnas ir Arvydas Eidukaičiai iš Waterburio.

Šio turnyro tikslas buvo praleisti velykinį savaitgalį. Visi svečiai ir daug Connecticut sporto klubo narių po varžybų susitikimą surengė Waterburio Lietuvių klube, kurio prezidentas, Jonas Veturis ir jo pagalbininkai, tai progai buvo iškepę kugelį. Sportininkus lietuviškais sūriais vaišino klubo narys Tomas Nenortas, kuris su žmona Raminta prekiauja lietuviškais maisto produktais.

Kelis žodžius noriu pasakyti apie svečius iš New Jersey. „Statybos" komanda susidariusi visai neseniai. Mintis į ją sukviesti krepšinį mėgstančius jaunuolius kilo Mariui Beresnevičiui. Vaikinas pats kilimo iš Gargždų, mokslus baigė Klaipėdos universitete. Dar būdamas studentas, Marius buvo aktyvus visuomeniniame gyvenime, tad, atvykęs į Ameriką, subūrė bendraminčių būrį — žaidžia krepšinį, pagal galimybes dalyvauja visuose turnyruose, į kuriuos yra pakviečiami.

Šio turnyro geriausiu žaidėju taip pat buvo išrinktas „Statybos" žaidėjas — Marijus Kuravas.

Visos, šiame turnyre dalyvavusios, komandos, ruošiasi vykti į Cleveland, OH, kur gegužės 9–11 d. vyks ŠALFASS turnyras.

Sigita Šimkuvienė

CLEVELANDO „ŽAIBAS" — SENJORŲ KREPŠINIO LAIMĖTOJAI

Šių metų kovo 29–30 d., Hamilton, Ont., Kanadoje, įvyko 2003 metų ŠALFASSgos vyrų senjorų (35 metų ir vyresnių) krepšinio pirmenybės, kurias surengė Hamilton LSK „Kovas", vadovaujamas pirmininko Viktoro Vinerskio.

Varžybose dalyvavo 6 komandos: Chicago ASK „Lituanica", Detroito LSK „Kovas", Cleveland LSK „Žaibas", Toronto PPSK „Aušra" ir šeimininkai, Hamilton LSK „Kovas" I ir II.

Pirmiausia buvo žaidžiama taškų sistema, dviejose grupėse: A grupę sudarė „Aušra", D. „Kovas" ir H. „Kovas" I, o B grupę — ASK „Lituanica", „Žaibas" ir H. „Kovas" II.

A grupėje, H. „Kovas" I įveikė „Aušrą" 57:54 ir D. „Kovą" 63:46, o „Aušra" nugalėjo D. „Kovą" 71:64. Taigi komandos išsirikiavo taip: 1. H. „Kovas" I (2–0), 2. „Aušra" (1–1), 3. D. „Kovas" (0–2).

B grupėje „Žaibas" laimėjo prieš H. „Kovą" II 78:56 ir prieš ASK „Lituanicą" 73:72, o ASK „Lituanica" viršijo H. „Kovą" II 78:70. Tuo būdu B grupės rikiuotė atrodė: 1. „Žaibas" (2–0), 2. ASK „Lituanica" (1–1), 3. H. „Kovas" II (0:2).

Baigminiuose žaidimuose, trečios vietos žaidė dėl 5-tos vietos, antros — dėl 3-ios ir pirmos — dėl čempionato. Rungtynes dėl 5-tos vietos laimėjo D. „Kovas" prieš H. „Kovą" II 70:47. Žaidimo dėl 3-ios vietos laimėtojais tapo ASK „Lituanica" įveikę „Aušrą" 66:40.

Permainingoje kovoje dėl čempionato Cleveland LSK „Žaibas" pateikė staigmeną, nugalėdamas pereitų metų čempioną H. „Kovą" I 55:54. Paskutinį kartą „Žaibas" laimėjo šias pirmenybes 1983 metais.

Galutinis komandų išsirikiavimas (skliausteliuose — laimėjimai–pralaimėjimai): 1. „Žaibas" (3–0), 2. H. „Kovas" I (2–1), 3. ASK „Lituanica" (2–1), 4. „Aušra" (1–2), 5. D. „Kovas" (1–2), 6. H. „Kovas" II (0–3).

Varžybos praėjo sklandžiai ir geroje nuotaikoje. Pagarba šiems krepšinio mylėtojams, dar nenuspyrusiems krepšinio batelių po lova!

amb

Tai - Jūsų laikraštis
DRAUGAS
THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

Connecticut „Ąžuolai" ir New Jersey „Statyba". **Eugenijaus Petruškevičiaus** nuotr.

LIETUVIS TEISĖJAVO JAV BOKSO PIRMENYBĖSE

Dar tik prieš porą metų iš Lietuvos į Čikagą persikėlęs, lietuvis Rimantas Šalaviejus, buvęs žinomas boksininkas (jis tris kartus yra tapęs Lietuvos čempionu 60 ir 62.5 svorio kategorijoje, o taip pat iškovojęs pirmą vietą Tarybų Sąjungos profsąjungų pirmenybėse, Tarybų Sąjungos čempionate užėmęs garbingą II vietą), o po to pasireiškęs kaip teisėjas, neseniai teisėjavo JAV mėgėjų bokso čempionate.

Čempionatas įvyko kovo 24–28 d. Colorado Springs mieste, CO. Rimantas čia buvo pats pirmasis lietuvis, teisėjavęs tokio lygio pirmenybėse visoje jų istorijoje. Lietuvis turi pačią aukščiausią teisėjo kategoriją pasaulyje, kuri vadinasi AIBA vardu. Pirmenybėse iš viso dalyvavo 206 boksininkai ir 80 teisėjų.

R. Šalaviejus, prieš atvykdamas į Ameriką, su šeima gyveno Panevėžyje. 2001 metais su Lietuvos delegacija buvo pakviestas į Kanadą teisėjauti Frankofonijos žaidynėse, o iš jų atvyko į Čikagą. Čia vėliau prisijungė ir jo kiti šeimos nariai.

Minėtose pirmenybėse R. Šalaviejus susitiko su lietuvių kilmės „US Amateur Boxing, Inc." pareigūnu Pete Balčiūnu iš Lauterdale Lake, FL. Šis lietuvių kilmės vyras yra JAV bokso sąjungos „Development and Education" komiteto vadovas. R. Šalaviejus surado ir daugiau kontaktų su žinomais šio krašto bokso veikėjais, kurie jam padės įsigyti nuolatinio JAV gyventojo statusą, o taip pat pagelbės ir kituose reikaluose.

Apie šį pasižymėjusį boksininką, vėliau — trenerį, nemažai žinių radome Rimgaudo Tireilio paruoštoje ir 1999 metais išleistoje knygoje „Lietuvos vyrai ringe". 359 puslapiuose sukaupta daug medžiagos apie Lietuvos boksą, nuo pat seniausiųjų laikų (čia užtikome ir aprašymus apie prieškarinės Lietuvos boksininkus, o taip pat apie tuos, kurie boksavosi anksčiau Amerikoje ir garsino Lietuvos bei lietuvių vardą užsienyje).

Rimtautas Šalaviejus (kairėje) su JAV bokso federacijos pareigūnu Pete Balčiūnu, Colorado Springs, CO, kur R. Šalaviejus teisėjavo Amerikos bokso pirmenybėse.

Knygoje išspausdintas rašinys ir apie dabartinį čikagietį Rimantą Šalaviejų:

„Panevėžietis. Gimė 1957 m. balandžio 22 d. (taigi neseniai buvo jo 56-sis gimtadienis) Ukmergėje. Boksininkas, sporto meisteris. Bokso teisėjas EABA kategorija suteikta 1992 m. (Reikia čia dar pridėti, jog po knygos pasirodymo 2000-siais jis gavo pačią aukščiausią pasaulyje — AIBA kategoriją). 1979 m. baigė Kūno kultūros institutą (dabartinę akademiją). Tais pačiais metais iškovojo bronzos medalius SSRS čempionate ir VII SSRS tautų spartakiadoje. 1977 m. — SSRS profsąjungų ir tris kartus 1976—1979 m. — Lietuvos čempionas. (Čia irgi reikėtų atkreipti dėmesį į faktą, jog knygoje pažymėti tik laimėjimai vyrų klasėje — Rimantas buvo 4 kartus Lietuvos jaunimo nugalėtoju)".

Taip pat knygoje pažymima, kad jis teisėjavo daugelyje buvusios SSRS ir Europos miestų. Įvertinimas — gerai ir labai gerai. Čia taip pat reikia atkreipti dėmesį, jog jis jau yra teisėjavęs ir Kanados, ir JAV bokso pirmenybėse.

Šiuo metu Rimantas sau ir šeimai duoną dar užsidirba fiziniu darbu. Tačiau tikisi, jog ateityje galės pragyventi iš per eilę metų sukauptų įgūdžių bokse ir teisėjavime. Linkime šiam sporto entuziastui, kad tie troškimai kuo greičiau išsipildytų.

Edvardas Šulaitis

„LITUANICOS" FUTBOLININKAI BE PRALAIMĖJIMO

„Lituanicos" futbolininkai pirmose šio sezono pirmenybių rungtynėse „Metro" lygos aukštojoje divizijoje praėjusį sekmadienį Lemonte sužaidė lygiomis (3–3) su „Maroons" komanda ir po 10 susitikimų eina be pralaimėjimo.

Po dviejų atidėjimų, lietuviai futbolininkai pagaliau turėjo progą išmėginti jėgas antrame pirmenybių rate ir pelnyti vieną tašką. Pridėjus prie rudens rate pelnytų 23-jų, mūsiškiai ir toliau lieka aiškiais pirmenybių vadovais.

Šį kartą mūsiškiai galėjo sugriebti visus 3 taškus, tačiau rungtynių pabaigoje vartininko neapsižiūrėjimas mūsiškiams buvo lemtingas. Tai buvo turbūt pats liūdniausias vartininko Jono Putnos atsitikimas per jo ilgą, daugiau negu 20 metų besitęsiančią karjerą. Jis, likus tik 3 minutėms iki rungtynių pabaigos, kažkodėl kamuolio negaudė, o jį atmušė koja tiesiai varžovų puolėjui. Šis be didelio vargo jį grąžino į vartus, rezultatą išlygindamas 3–3.

Nors šiaip lietuviai gali iš dalies būti patenkinti lygiosiomis, nes „Maroons" pirmame kėlinyje vedė 1–0, o po pertraukos pridėjo ir antrąjį. Tada, mūsiškiai supratę, kad trauktis nėra kur, pradėjo energingiau ir sumaniau žaisti, kas jiems atnešė užtarnautus vaisius. Tuojau Virgis Žuromskas iš tolimo baudos smūgio padarė 1–2, o jaunasis Audrius Zinkevičius, meistrišku šūviu iš arti, pasekmę išlygino. Pamatę, kad galima laimėti, „Lituanicos" vyrai dar padidino spaudimą. Čia labai pagelbėjo tik antrame kėlinyje aikštėn išleistas Linas Jakovlevas, kurio buvo pilna aikštė. Vieno prasiveržimo metu, jis buvo pargriautas varžovų aikštelėje ir buvo priteistas baudinys „Lituanicos" naudai. Jį gražiai realizavo jų mušimo specialistas Edvinas Trinkūnas. Tuomet atrodė, kad mūsų vyrų kišenėje bus trys taškai. Tačiau nelemta patyrusio vartininko klaida atėmė iš mūsų vyrų 2 taškus.

Žinoma, ir lygiosios prieš šiemet savo eiles gerokai sustiprinusią „Maroons" vienuolikę yra gana geras pasiekimas. Nors laimėjimui progų buvo daugiau: teisėjas kažkodėl atšaukė savo sprendimą skirti „Lituanicos" naudai dar vieną baudinį. Bendrai imant, teisėjo sprendimai dažnai buvo keisti ir sunkiai suprantami. Tas pats pasakytina ir apie linijos teisėjus.

Praėjusį sekmadienį nebežaidė artimiausi „Lituanicos" varžovai. Kadangi „Eagles" turėjo „U.S. Open Cup" rungtynes (jas prieš Michigan laimėjo 5–1), tai numatytas jų susitikimas su kita lenkų komanda — „Lightning" neįvyko. Rungtyniavo tik „Green –White" ir „Vikings" vienuolikės, kurios sužaidė taikiai 3–3 ir „Schwaben" 3–0 pasekme įveikė „United Serbs".

Šį sekmadienį (gegužės 11 d.), lietuviai turėtų rungtyniauti prieš „Eagles" išvykoje, žinoma, jeigu ši neturės taurės rungtynių. Varžybos numatytos išvykoje — Shwaben Center aikštėje, Buffalo Grove, IL. **E.Š.**

DRAUGAS
(USPS-161000)
THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY

Published daily except Sundays and Mondays, legal Holidays, the Tuesdays following Monday observance of legal Holidays as well as Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.
Periodical class postage paid at Chicago, IL and additional mailing offices.
Subscription Rates: $100.00. Foreign countries $115.
Postmaster: Send address changes to Draugas – 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.
Mažindami pašto išlaidas, pakvitavimų už prenumeratą nesiunčiame. Prie pavardės ir adreso, siųsdami laikraštį pažymime, iki kada prenumerata galioja.

Draugo prenumerata yra mokama iš anksto.

	Metams	1/2 metų	3 mėn.
JAV	$100.00	$60.00	$38.00
Kanadoje ir kitur (U.S.)	$115.00	$65.00	$45.00
Tik šeštadienio laida:			
JAV	$60.00	$45.00	$33.00
Kanadoje ir kitur (U.S.)	$65.00	$50.00	$38.00
Užsakant į Lietuvą:			
Oro paštu	$500.00	$250.00	
Reguliariu paštu	$100.00	$55.00	
Tik šeštadienio laida oro paštu	$160.00	$85.00	
Tik šeštadienio laida reguliariu paštu	$55.00		

Vyriausia redaktorė – **Danutė Bindokienė**
Administratorius – **Valentinas Krumplis**
Moderatorius – **kun. Viktoras Rimšelis**

• Administracija dirba kasdien, nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nedirba.
• Redakcija dirba kasdien, nuo 8:30 iki 4:00, šeštadieniais nedirba.
• Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos atsiunčiamos, gavus prašymą, ką nors skelbti.
• Redakcija straipsnius taiso savo nuožiūra. Nenaudotų straipsnių nesaugo. Siunčiant prašome pasilikti kopiją.

El-paštas: **administracija@draugas.org**
redakcija@draugas.org
rastine@draugas.org
skelbimai@draugas.org

EDMUNDAS VIŽINAS, M.D., S.C.
VIDAUS LIGŲ GYDYTOJAS
Kalbame lietuviškai
6918 W. Archer Ave. Sts. 5 ir 6
Chicago, IL 60638
Tel. 773-229-9965
Valandos pagal susitarimą

DR. JOVITA KERELIS
DANTŲ GYDYTOJA
9525 S.79 th Ave., Hickory Hills, IL
Tel. (708) 598-8101
Valandos pagal susitarimą

ARAS ŽLIOBA, M.D.
AKIŲ LIGOS – CHIRURGIJA
219 N. Hammes Avenue
Joliet, IL 60435
Tel. 815-741-3220

EUGENE C. DECKER, DDS, P.C.
DANTŲ GYDYTOJAS
Lietuviams sutvarkys dantis už prieinamą kainą. Susitarimui kalbėti angliškai arba lietuviškai.
4647 W. 103 St., Oak. Lawn, IL
Tel. 708-422-8260. Jei reikalinga pagalba po darbo valandų, skambinti „pager" numeriu 708-644-0074.

VIDAS J. NEMICKAS, M.D.
KARDIOLOGAS – ŠIRDIES LIGOS
7722 S. Kedzie Ave.
Chicago, IL 60652
Kab. tel. 773-471-3300

MARIUS KATILIUS, M.D.
CHIRURGAS
Trūkio, tulžies pūslės, krūties, žarnyno, endokrinologinė ir laparoskopinė chirurgija.
300 Barney Dr., Suite A
Joliet, IL 60435
Tel. 815-744-0330;
lietuviškai 815-744-8230
www.centerforsurgeryandbreasthealth.com

DR. TOMAS ZUBINAS
DANTŲ GYDYTOJAS
4560 W. 103rd. St.,
Oak Lawn, IL 60453
Tel. 708-423-5155.

SABONIO KOMANDA IŠKRITO TIK PO 7 RUNGTYNIŲ

Portland „Trail Blazers" profesionalų krepšinio komanda pirmame atkrentamųjų varžybų rate, žaidžiant su viena geriausiųjų NBA lygos komandų — Dallas „Mavericks" ištempė iki 7 rungtynių. Serijoje iki 4 pergalių, pralaimint 0–3, savo ryškesnį žodį tarė iš Lietuvos krepšinio veteranas Arvydas Sabonis, kuris daugiausia aikštelėje pasirodydavo epizodiškai ir pelnydavo nedaug taškų. Išimtis buvo padaryta tik trečiame susitikime, kuriame nepaisant pralaimėjimo, Arvydas per 14 minučių pelnė 16 taškų.

Labiausiai Arvydas nustebino septintose rungtynėse, kur sprendėsi — kas išeis serijos nugalėtojas. Šį lemtingąjį susitikimą Sabas pradėjo startiniame penketuke ir žaidė 32 minutes, kol prieš šių rungtynių pabaigą išsibaudavo. Tuo laiku rezultatas buvo lygus, bet, lietuviui išėjus, reikalai pakrypo į blogą pusę ir laimėjo Dallas su gabiu iš Vokietijos — Dirk Nowicki priekyje 107–95. Vokietis sukrovė 31 tašką ir nusvėrė pergalę saviškių naudai. Sabonio sąskaitoje 16 taškų ir 8 atkovoti bei 3 blokuoti kamuoliai.

Rungtynių pranešėjai, kurie televizijoje komentavo šį susitikimą, daugiausia gyrė lietuvį ir iškėlė jo praeities pasiekimus, kuomet jis, būdamas sveikas, dominavo krepšinio aikštelėse. Buvo rodomi vaizdai iš Arvydo šlovės dienų.

Tolimesnėje serijoje Dallas žaidžia su Sacramento komanda, o kiti laimėtojai — San Antonio rungtyniauja su Los Angeles „Lakers". Rytinėje grupėje kovoja Detroitas ir Philadelphia, o Bostonas išmėgino jėgas su New Jersey.

LIETUVIŲ SPORTO ŽAIDYNĖS CLEVELAND

Šį savaitgalį nemaža Čikagos lietuvių sportininkų važiuoja į Cleveland, kur įvyks 53-sios Amerikos lietuvių sporto žaidynės krepšinyje, tinklinyje, šachmatuose ir plaukime. Stalo teniso varžybų, dėl nepakankamo susidomėjimo, nebus. Varžybos prasidės penktadienį vakare ir tęsis iki sekmadienio popietės.

LIETUVOS SPORTININKAI ĮVEIKĖ AMERIKOS ATSTOVUS

Retai atsitinka, kuomet mažos Lietuvos komandos nugali didžiulės Amerikos sportininkus. Tačiau tas įvyko ne taip seniai per Paryžiuje buvusias pasaulio jaunimo regbio pirmenybes. Rungtyniaudami antrose pagal pajėgumą — B grupės varžybose, tarp 16 komandų iš viso pasaulio, Lietuva 15–11 pasekme įveikė JAV rinktinę ir pateko tarp 12 komandų, kurios išsaugojo teisę ir kitais metais varžytis šioje pačioje grupėje.

Pralaimėjimas labai supykdė amerikiečius, kurie pirmenybių rengėjams įteikė protestą dėl tokios rungtynių baigties. Tačiau tai smarkuolių iš Dėdės Samo žemės vis tiek neišgelbėjo nuo iškritimo.

Kaip matome, ne visada turi laimėti didieji, jeigu jų sportininkai nežaidžia geriau negu mažųjų valstybių atstovai.

Beje, buvo nuskriausta ir JAV ledo ritulio rinktinė, kurią 2–1 pasekme įveikė Latvijos sportininkai.

E. Š.

TIESA APIE „KAIMYNYSTĘ" SU RUSIJA

VYTAUTAS ŠILAS

Eidami į ES, ne kartą girdėjome, kad mūsų santykiai su Rusija galėtų būti gerų kaimynystės santykių pavyzdžiu ES valstybėms; turėta galvoje reikalai su Karaliaučiaus kraštu. Kad tai yra tik akių dūmimas, tvirtina ne vienų metų faktai.

Karaliaučiaus kraštą, Rusija, kaip Sovietų Sąjungos subjektas, laikinai administravo nuo 1946 m., nuo 1991 m. jį valdo, kaip atskira valstybė. Iš nugalėtos nacių Vokietijos Rusijai paliko didžiulė lingvistinė kultūros vertybė — keli tūkstančiai baltiškų (lietuviškų ir prūsiškų) vietovardžių ir vandenvardžių. Kaip buvo pasielgta su šiuo turtu, žinome — baltiški toponimai buvo pakeisti rusiškais. 1988 m. dešimt sovietų Lietuvos kultūros veikėjų (J. Avyžius, J. Baltušis, D. Banionis, A. Maldonis ir kt.) Maskvos laikraštyje „Literaturnaja gazeta" paskelbė kreipimąsi, kad būtų atstatytas nors K. Donelaičio gyvento Tolminkiemio vardas — užuot išgalvotų Čistų prūdų. Žinoma, veltui.

Karaliaučiaus krašte gyveno ir dirbo beveik 200 lietuvių kultūrai nusipelnusių asmenų. Iš jų tik K. Donelaitis susilaukė deramo įamžinimo — jam Čistuose prūduose buvo atidarytas memorialinis muziejus. Šiek tiek pasisekė ir Vydūnui — prie jo gyvento dviaukščio namelio Tilžėje (Sovietskas) sienos 1968 m. buvo prikalta paminklinė lenta (1989 m. pakeista). Tai buvo sovietmečiu. Rusijai tapus demokratine valstybe, padėtis pablogėjo.

Nuo 1989 m. vis primename rusams, kad verkiant reikia išsaugoti vienintelį pasaulyje, su prūsų raštija susijusį, pastatą — apgriautą XIV a. Pabėčių bažnyčią. Irgi veltui. Paminklinį pastatą pasisekė išgelbėti tik nuo visiško nugriovimo.

Nuo 1990 m. Lietuvos pareigūnai dėjo pastangas (tiesa, nelabai ryžtingas), kad lietuviams būtų leista restauruoti Vydūno namą Tilžėje ir jame įrengti atminimo muziejų. Rusų pusės reikalavimu, Lietuva už tai 1995 m. pastatė butus šio namo šeimoms, tačiau miesto valdžia namo restauruoti neleidžia iki šiol. Teisinamasi tuo, kad rusakalbiai Karaliaučiaus srities gyventojai nieko nežino apie Vydūno veiklą (o gal jis bendradarbiavo su naciais), tačiau per Karaliaučiaus (Kaliningrado) televiziją specialiai rusų kalba susuktas filmas apie Vydūną taip ir nebuvo parodytas, rusiška knyga su Vydūno straipsniais į knygynus nebuvo paimta. Nesunku įsivaizduoti, kokią golgotą teks praeiti tiems, kurie Karaliaučiaus krašte norėtų įamžinti J. Bretkūno, D. Kleino, P. Ruigio, L. Rėzos, V. Kalvaičio atminimą.

1993 m. su Įsruties (Černiachovskio) rajono valdžios sutikimu lietuviai Narkyčiuose (Meždurečė) pastatė paminklą (į 3 dalis perkirstą akmeninį žaltį) Didžiojo prūsų sukilimo vadui Herkui Mantui (šiais metais sukaks 730 metų nuo jo žūties). Jau kitais, 1994 metais, srities gubernatoriaus žmonės paminklą nugriovė. Lietuvos kultūros ministerijai Herkaus Manto nepavyko apginti. Tokia srities administracijos nuostata nebuvo atsitiktinė. Antai 2000 m. Lietuvių kultūros draugija „Birutė" kreipėsi į Tilžės miesto valdžią, kad būtų leista prikabinti atminimo lentą nacių nužudytam Mažosios Lietuvos kultūros veikėjui E. Jagomastui. Leidimo iki šiol negaunama. Tuo tarpu jokių problemų neiškilo tiems, kurie Tilžėje prikabino paminklinę lentą mylimam Hitlerio poetui Šenkendorfui.

Tiesiog milžiniškų pastangų prireikė valstybinei pirmosios lietuviškos knygos komisijai, kad išgautų rusų sutikimą pakabinti atminimo lentą M. Mažvydui prie bažnyčios pastato Ragainėje (Nemanas). Pavyko tik praėjus metams nuo lietuviškos knygos 450 metų jubiliejaus. Taigi, lietuviškojo istorinio atminimo ir jo palaikymo reikalai rusų valdomajame Karaliaučiaus krašte yra prasti.

Ne ką geresni reikalai Karaliaučiaus srityje gyvenančių 18,000 lietuvių (neoficialiais duomenimis — iki 30,000). Maža, kad jie, lietuviai, gyvena ne svetimos, o savo tautos etninėje žemėje. Mat, jie jau 1969 metais prašė, kad srityje būtų atidarytos lietuviškos mokyklos. Nei sovietinė Maskva, nei Sniečkaus Vilnius su tuo nesutiko. Tuo metu lietuvių srityje buvo per 30,000, jų vaikai dar kalbėjo lietuviškai ir taip įtvirtino vietos lietuvių nutautėjimo procesą. Neatidarė nė vienos lietuviškos mokyklos ir dabartinės Rusijos administracija; reikia tenkintis lietuvių kalbos fakultatyvais, kurių srityje yra 32 (mokosi 850 vaikų, mokytojus išlaiko Lietuva, ne Rusija).

Kai prieš kelis metus, netekę kantrybės, Gastų (Slavsko) lietuviai už Tautos fondo lėšas nusipirko namelį pradinei mokyklai, rusų administracija neleido jos atidaryti — motyvavo netinkamomis mokymosi ir sanitarijos sąlygomis. Tiesa, dabar Tilžės valdžia sutiko perduoti būsimai pirmajai (!) lietuviškai internatinei mokyklai vieną karinio miestelio triaukštį korpusą. Jį lietuviai turėtų už savo lėšas perstatyti (tam reikės apie 6 mln. Lt ir 2–3 metų laiko). Kol reikiama sutartis su rusais nepasirašyta, belieka spėlioti, ar šis sumanymas taps kūnu. Dar reikia pridėti, kad dabar Karaliaučiaus srityje veikia, bene, septyniolika lietuviškų organizacijų, tačiau tenka konstatuoti ir tai, kad nė viena jų patalpų savo būstinei neturi.

Nemažos kliūtys laukia tų Lietuvos piliečių, kurie nori susitikti su Karaliaučiaus lietuviais, aplankyti K. Donelaičio muziejų Čistuose prūduose (Tolminkiemyje), pamatyti jokiomis atminimo lentomis nepažymėtas lituanistines Karaliaučiaus krašto vietas. Pirmoji kliūtis — prie administracinės Lietuvos Respublikos ir Karaliaučiaus krašto sienos. Retai keliautojų grupei pavyksta per dvi–tris valandas įveikti rusų pasienio postą. Kartą trims K. Donelaičio muziejaus aplinkos tvarkymo talkininkų autobusams iš Kauno Eitkūnų (Černyševskojė) rusų pasienio poste teko sugaišti net 7 valandas!

Didžiulį nerimą kelia dažnėjantys atvejai, kai Karaliaučiaus pasienio postuose sulaikomi ir į sritį neįleidžiami Mažosios Lietuvos istorijos žinovai. Antai, 2002 metais, vykęs į Vydūno minėjimą, filosofas vydūnistas dr. V. Bagdonavičius Tilžės poste buvo laikomas tol, kol nepasibaigė minėjimas (kitiems kartu vykusiems minėjimo dalyviams įvažiuoti į Tilžę buvo leista). Šių 2003-jų metų sausį Eitkūnų poste iki vidurnakčio buvo išlaikytas ir grąžintas į Lietuvos Respubliką Teplavos (Gvardeiskas) lietuvių draugijos įkūrėjas ir jos globėjas, Karaliaučiaus krašto piliakalnių žinovas R. Matulis, su „Raskilos" dainininkais vykęs į Trijų karalių šventę Teplavoje. Šviežiausias įvykis — š.m. balandžio 24 d. įvykęs Mažosios Lietuvos istoriko, Mažosios Lietuvos enciklopedijos Istorijos skyriaus vedėjo dr. A. Matulevičiaus sulaikymas Eitkūnų poste. Dvi valandas tardę, rusų pasieniečiai ir saugumiečiai galop išlydėjo mokslininką atgal į Lietuvos valstybę. Lietuvos mokytojų ekskursijai, kuriai vadovavo dr. A. Matulevičius, kelionę po „svetingą" Karaliaučiaus sritį teko tęsti be kompetentingo vadovo... Matyt kalbos, kad Rusijos saugumiečiai Mažosios Lietuvos žinovus yra įtraukę į „juoduosius" persona non grata sąrašus, nėra be pagrindo. Dėl sienos incidento protestuoja Mažosios Lietuvos Reikalų taryba, Lietuvos Mokslininkų draugija bei Lietuvos Turizmo fondas. Įvairių staigmenų iš Rusijos pasieniečių Karaliaučiaus postuose tenka patirti net Lietuvos atstovams su diplomatiniais pasais. Tokia rusiško geranoriškumo tikrovė spjaunanti į lietuvių prigimtinę teisę be trukdymų lankyti pirmųjų lietuviškų knygų autorių atmintinas vietas. Nejaugi teks laukti Herkaus Manto prisikėlimo, kad jis su savo kariais apgintų teisėtus lietuvių interesus?

Kai kurie Rusijos politikai čia išdėstytus faktus ir jų vertinimus galbūt traktuos, kaip „nedraugiškumo Rusijai" pasireiškimą, kaip bandymą pakenkti „geriems Lietuvos ir Rusijos kaimynystės santykiams". Nieko nuostabaus — juk tiesa akis bado!

Vytautas Šilas yra Mažosios Lietuvos reikalų tarybos pirmininkas

Čikagos lit. mokyklos, veikiančios Jaunimo centre, vaikų ratelis. Mokytojos — Audronė Surviliienė ir Jolanta Valaitis. Vaikų ratelyje mokosi: Karolis Abrutis, Aistė Akromaitė, Lukas Aleksonis, Dora Aleksonytė, Austė Asadauskaitė, Ema Brazdeikytė, Eristida Butkevičiūtė, Aistė Druktenytė, Vilius Einikis, Ignas Endriulaitis, Henrikas Genutis, Markas Goetz, Juozas Gurevičius, Jorūnė Gurevičiūtė, Kamilė Kibildytė, Silvija Kulbokaitė, Kamilė Petraitytė, Milda Pranskutė, Deimantė Prišmantaitė, Povilas Riauba, Gytis Simonaitis, Olivija Stankevičiūtė, Rafaelė Šedeikytė, Ingrida Valaitytė, Marius Zavistavičius, Eglė Zelinkevičiūtė, Gabija Žemaitytė.
Živilės Badaraitės nuotr.

Danutė Bindokienė

Kas rūpinasi šios problemos sprendimu?

Tai buvo tik trumpas, bet sukrečiantis, skelbimukas iš Čikagos vakariniame priemiestyje, Lemonte, veikiančios lit. Maironio mokyklos. Dalis jo skamba taip: „Lituanistinėje mokykloje registracijos naujiems mokiniams nebus. Klasės jau sudarytos iš šiuo metu besimokančiųjų ir jų brolių bei seserų..."

Iš pirmo žvilgsnio — tai džiugi naujiena. Vadinasi, mokyklą lanko tiek daug lietuviukų, kad joje nebeliko vietos naujiems mokiniams! Visi prisimename, jog dar neseniai — prieš kokį dešimtmetį — buvo daug padūsavimų ir rūpesčių lietuviškų mokyklų likimu, nes jose mokinių skaičius kasmet mažėjo. Kai kurios mokyklos buvo priverstos susijungti (taip įvyko Čikagoje, kur iš trijų šiaip taip sulipdyta viena), kitos visai uždarytos. Reikalai pakrypo į geresnę pusę, kai po nepriklausomybės atkūrimo į šį kraštą pradėjo atvykti vis daugiau tautiečių iš tėvynės. Nors pradžioje kiek vangiai, ilgainiui jų vaikai užpildė tuščias vietas lit. mokyklų klasėse, įkvėpdami mūsų šeštadieninėms ar sekmadieninėms mokykloms gyvybės, atnešdami joms atgimimą. Juo labiau, kad šie vaikai dar gerai moka lietuviškai, neišsigąsta lietuviškos knygos, nepabūgsta lietuvių kalbos pamokoje susidūrę su gramatika. Netrukus į mokyklas įsijungė ir jauni pajėgūs, gerai kalbantys lietuviškai mokytojai.

Prasidėjo trečiasis lietuviškųjų mokyklų JAV-se tarpsnis. Pirmuoju galime vadinti mokyklas, prie lietuviškų parapijų įsteigtas anksčiausiųjų lietuvių imigrantų. Šiose mokyklose daugiausia darbavosi lietuvaitės seselės kazimierietės ir joms priklauso padėka už lietuviško švietimo puoselėjimą ir lietuvių kalbos mokymą Amerikoje.

Antrojo tarpsnio pradžia — nuo maždaug 1949–ųjų, kai iš pabėgėlių stovyklų Vokietijoje į šį kraštą atvyko tūkstančiai lietuvių. Jų pirmasis rūpestis taip pat buvo lietuviškas švietimas. Tad ir buvo įkurtas platus, labai veiksmingas lit. šeštadieninių mokyklų tinklas, globojamas JAV Lietuvių Bendruomenės ir jos Švietimo tarybos. Tai buvo tikras lietuviško švietimo žydėjimo laikotarpis, kurio vaisiais ir šiandien džiaugiasi bei didžiuojasi lietuviška visuomenė. Nors neretai pasigirsdavo nuomonių, kad lietuvių kalbos, literatūros, istorijos, geografijos ir kitos pamokos yra tik vaikų (ir tėvų) laiko eikvojimas, kad lietuvių kalba „sugadins vaiko anglų kalbos tarseną ir pakenks jo kasdieniniam mokslui", tokie postringavimai daug įtakos neturėjo. Šiandien galime tvirtinti, kad be lietuviškų mokyklų būtų daug silpnesnė, ypač jaunosios ir viduriniosios, jau čia užaugusios, mūsų kartos tautinės tapatybės samprata.

Tad grįžkime prie naujos problemos, besibeldžiančios į lit. mokyklos duris. Galbūt ji egzistuoja tik Čikagoje ir apylinkėse, kur gyvena ypač daug mūsų tautiečių, tiek iš anksčiau, tiek neseniai atvykusių. Reikia tik džiaugtis, kad pastarieji nori savo vaikus leisti į lietuviškas mokyklas. Pilnos klasės mokinių — tai lietuvybės išlikimo laidas. Bet ką daryti, kai kitų mokslo metų „klasės jau sudarytos" dar prieš šių pabaigą? Ir ne tik Lemonte, bet ir Čikagoje, Jaunimo centre veikiančioje, mokykloje nauji mokiniai nebus priimami — nėra vietos!

Ar tik mes kartais nesumaišėme savo pirmenybių? Kuriems tikslams buvo įkurtas Jaunimo centras? Be abejo, tiems, kurių vardu pavadintas: jaunimui ir jo veiklai. Šiuo metu didžiausią JC dalį užima įvairūs archyvai. Taigi — ar JC yra jaunimo centras, ar senienų muziejus? Mes labai gerai suprantame, kad archyvai yra svarbūs ir jie turi likti čia, mūsų tarpe. Tačiau reikia kažką daryti. Išeitys galbūt dvi: užleisti JC tik archyvams ir muziejams, o mokyklai pasidairyti kitos vietos (juk praeityje buvo nuomojamos amerikietiškos), arba perkelti archyvus kitur ir visas patalpas palikti mokyklai. Tą patį galime pasakyti ir apie PLC, kuriame lietuviška mokykla taip pat nėra pirmenybių sąraše, o patalpos naudojamos kitiems reikalams.

LB Švietimo taryba turėtų problemą spręsti jau šiandien, o ne kitiems mokslo metams prasidėjus, ar kažkada ateityje. Atsiminkime patarlę, kas atsitiko, kai „buvo drožiamas ilgas iešmas..." Jeigu mums rūpi lietuvybės išlikimas užsienyje, turi rūpėti ir lietuviškų mokyklų reikalai.

TAI ĮDOMU

PAMINKLAS DISIDENTUI

Sankt Peterburge šiomis dienomis atidengtas paminklas sovietų eros disidentui, kovotojui už žmogaus teises, 1975 m. laimėjusiam Nobelio Taikos premiją, Andrej D. Sakharov. Paminklas-statula yra 12 pėdų aukščio — tai pirmasis paminklas Rusijoje pastatytas pagerbti Sakharov, mirusį 1989 metais. Sakharov našlė Jelena Bonner pareiškė protestą dėl paminklo statymo, nes, jos nuomone, šiuo metu Rusijoje žmogaus teisės ignoruojamos, todėl statyti paminklą vienam didžiausių jų gynėjų, yra tikra veidmainystė. Tačiau našlė nesiruošia dėl paminklo bylinėtis su vyriausybe. NYT

PASIŽVALGYMAI IR ĮSPŪDŽIAI JUAN RIMŠOS–PINTOR LITUANO PĖDSAKŲ IEŠKANT

J. M. DUNDURAS

Nr.8

Iš automobilio stebėjau, kaip jis juos atidžiai apžiūri, pagnaibo, paglosto, paspaudo, papučia į juos. Išlipau iš automobilio ir, tahitietišku pasveikinimu, jam sušukau „Ia orana!" Rimša pažvelgė į mane, krūptelėjo, sumirksėjo, truputį prasižiojo, dingo nuo lango ir už keletos akimirkų pasirodė iš už namo kampo, tiesdamas rankas sveikinimui ir šypsodamasis sąžininga rimšiška šypsena. „No es verdad... quelle surprise... labas... negali būti... Ia orana... Ia orana!", — kokią minutę jis kalbėjo mišiniu, nesusigaudydamas, kurią kalbą pasirinkti. Girdėjau net portugališkų išsireiškimų, turbūt užsilikusių iš jo dienų Brazilijoje, renkant kavą. Jis buvo visai susimaišęs. Tuarau stovėjo šalia ir kvatojo, klausydamasis Rimšos kalbų mišinio. Apie savo atvykimą Rimšai nebuvau rašęs, nors Clevelande jam sakiau, kad dar pasimatysime Tahiti. Paprastai nedaug kas keliauja į pasimatymus kitoje pasaulio pusėje ir jis į mano pažadą turbūt rimtai nežiūrėjo. Mano netikėtas pasirodymas prie jo lango trumpam jį išmušė iš vėžių.

Prie mūsų trijų, kieme dar besiaiškinančių, prisijungė Tuarau šeima — madame Tuarau ir trys dukterys. Vyriausioji duktė, medicinos studentė Prancūzijoje, buvo grįžusi vasaros atostogoms. Vidurinioji, keturiolikmetė, vardu Maeva, tipingoje „pareau" aprangoje, kurią sudaro pusantro metro spalvingos, stambiai gėlėtos medvilninės medžiagos gabalas, tam tikru būdu apsuktas apie kūną nuo pažasčių iki virš kelių, šiaudinę skrybėlę pakreipusi ant šono, šešialapį tiare žiedą užsikišusi už dešinės ausies, buvo dažna pozuotoja Rimšai. Jauniausioji, dešimtmetė, irgi Rimšos modelis, buvo pasiųsta mus pavaišinti gėrimais, o mes susėdome gražiame, gėlėtame sode, apsuptame tiare krūmų. Stebėjausi stipriu tiare kvapu, sklindančiu iš žiedų. Visose Polinezijos salose ir atoluose apstu tiare krūmų, skleidžiančių stiprų jų žiedų aromatą. Tuamotu salyno tankumyne nakties metu vietiniai navigatoriai visada vadovaujasi vėjo atneštu tiare kvapu, skelbiančiu dar nematomos salos ar atolo artumą. Kalbėjomės kalbų mišiniu. Tuarau kalbėjo angliškai su manim, prancūziškai su Rimša, tahitietiškai ir prancūziškai su šeima, o Rimša, keleto mėnesių praleistų Amerikoje dėka lietuvių tarpe, buvo nemažai prisiminęs lietuvių kalbos, bet pokalbiuose su manimi turėjo pagalbon kviestis „la lengua cristiana" — „krikščioniškos" ispanų kalbos ar vieno, kito žodžio rusiškai. Aš manau, jog po ispanų kalbos, rusų kalba jam buvo parankiausia pasikalbėjimams. Tuarau šeimoje jam užteko ribotų prancūzų kalbos žinių. To nepaisant, mūsų nesunkaus turinio pokalbiai vystėsi be ypatingų keblumų. Rimšos buitis Tuarau šeimoje, man atrodė, jam buvo patogi ir maloni ne vien tik egzistenciniu, bet ir kūrybiniu atžvilgiu. Jis ypatingai džiaugėsi tuo, jog keturiolikametė Tuarau duktė Maeva visada mielai ir labai noriai jam pozuodavo tahitinės buities panoramos ar gamtos fonuose. Tam inspiracijos buvo apstu čia pat, Tuarau sodybos akiratyje. Laikas nuo laiko, papa Tuarau, Fordan pasikrovęs Maeva ir Rimšą su jo reikmenimis ir pabūklais, nugabendavo juos gilyn į vaizdingus Tahiti gilumos slėnius ar pajūrius keletai valandų modeliavimo, škicavimo ar tapybos. Įpusėjus mano vizitui ir pasikeitus svarbiausiais klausimais bei atsakymais, Rimša su Tuarau dingo name ir netrukus išėjo, nešini po keletą paveikslų ir juos išdėstė pievoje, atremdami į palmių kamienus.

Bus daugiau

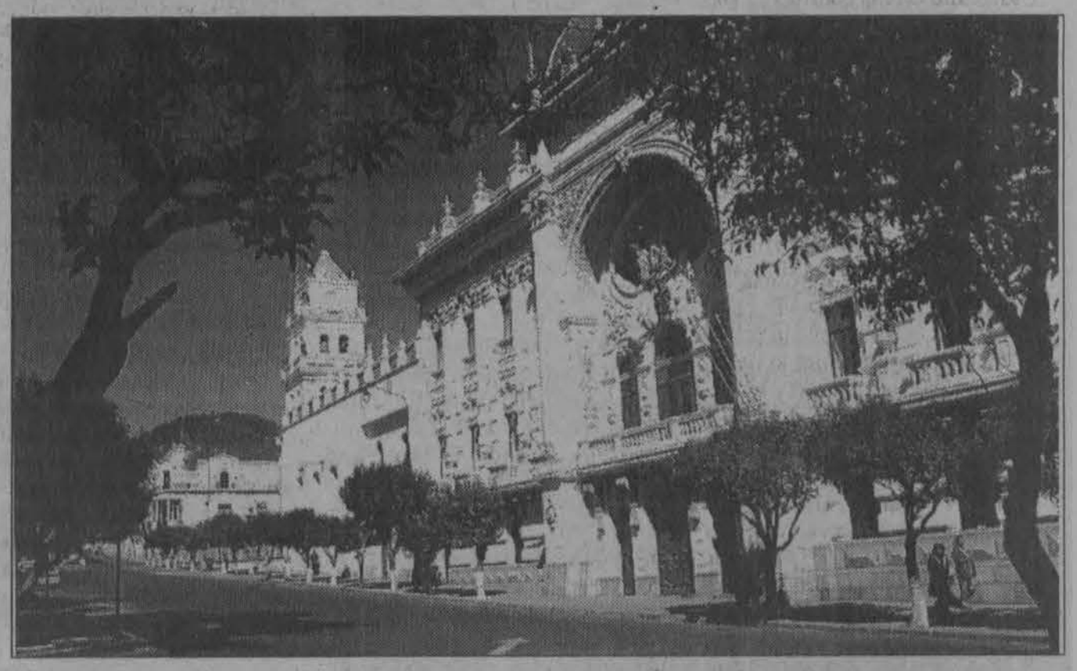

Sucre. Bolivijos aukščiausiojo teismo rūmai ir 16 šimtmečio katedra.

Bičiulystė

Parengia Ligija Tautkuvienė, talkinant sūnui Adomui

Rašykite mums „Draugo" adresu su nuoroda „Bičiulystei" arba P.O. Box 4102, Wheaton, IL 60189
Nr.83 *el. paštas: biciulyste@aol.com*

SVEIKINAME!

Sveikiname visus skaitytojus su Spaudos atgavimo diena! 1864 metais rusų caro uždrausta lietuviška, ir taip nelabai gausi, spauda, o svarbiausia, lietuviški rašmenys, buvo pats įžūliausias, pasaulyje dar negirdėtas būdas tautai nutautinti. 40 metų tęsėsi draudimas ir rusinimas ir tiek pat metų knygnešiai pasiaukojamai tempė, nešė, slėpė knygeles, laikraštėlius — kad tik nenutautėtume, kad tik išlaikytume savąją kalbą... Negrįžtamai nuėjo praeitin draudimas. Spaudos atgavimas sutampa su pavasario įsibėgėjimu, su kaitresne saule ir žemės darbų pradžia. Šiandieninė spauda — daugiašakė, plačialapė. Spaudos diena — žurnalistų profesinė šventė. Tokią dieną norisi geresnį žodį parašyti, komplimentus kolegoms pasakyti ir skaitytojams dėkui tarti, kad skaitote, kad domitės, kad mums parašote. Svarbiausia, kad dirvą gerai išpurentume, kad geros sėklos sudygtų, kad blogio būtų mažiau, o šypsenos daugiau!

Ligija Tautkuvienė

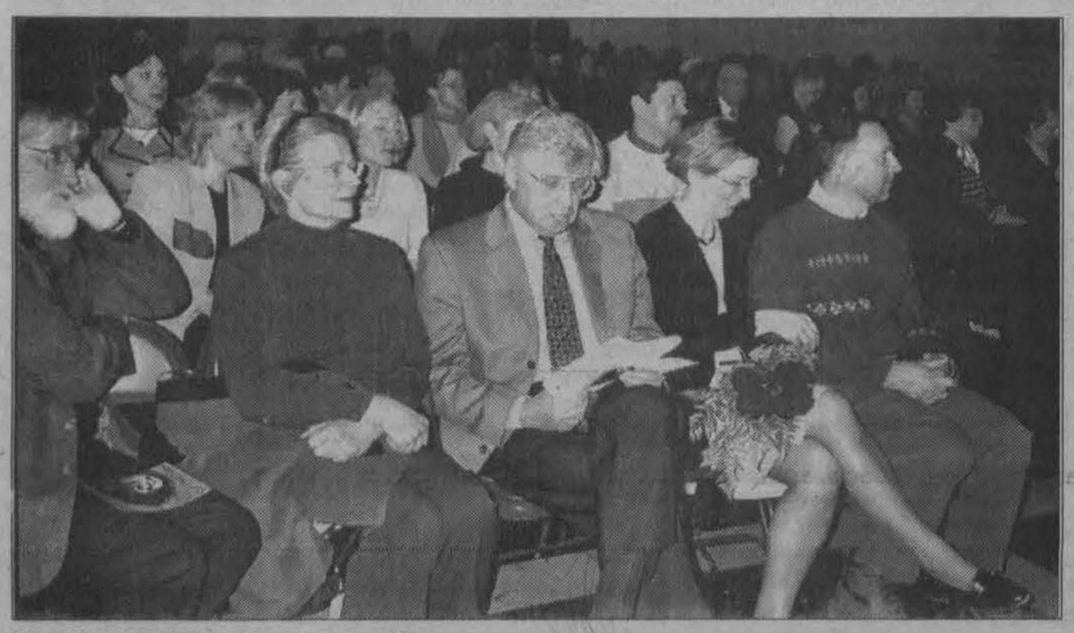

Pirmoje eilėje iš dešinės Vytenis ir Rūta Kuncos.

PASIKALBĖJIMAS SU RŪTA — KANDIDATE Į JAV LB TARYBĄ

Rūtą Kuncienę pažįstu veik devyneri metai — maždaug tiek, kiek ji gyvena Amerikoje. Jauna, išsilavinusi moteris, iš profesijos — istorikė, paliko mėgiamą darbą Lietuvos istorijos muziejuje, kartu su vyru Vytemiu, pradėjo naują etapą — gyvenimą Amerikoje. Čia pat ir mama, neturėjusi sąlygų sovietmečiu grįžti į šalį, kurioje gimė, atkurtos Nepriklausomybės laikais pasinaudojo šia galimybe.

Kai Vytenis ir Rūta atvyko Amerikon, stengėsi visur dalyvauti, kur trūko jaunų žmonių. Rūta dainavo bažnyčios chorelyje pas Rasą Paskočimienę, vėliau dirbo mokytoja Maironio lituanistinėje mokykloje. Jau kuris laikas, kaip redaguoja mokyklos metraštį, šiuo metu dirba pavaduojančia mokytoja ir atstove spaudai.Keletą metų talkino „Pasaulio lietuviui". Neseniai Karaliaus Mindaugo 750 karūnacijos metinių progai skirtame renginyje, skaitė puikiai parengtą pranešimą šia tema.

Sėdime jaukiame Vytenio ir Rūtos butelyje Woodridge, gurkšnojame kvapnią arbatą ir diskutuojame apie rinkimus į JAV LB Tarybą. Klausiu Rūtos ir savęs — kodėl kandidatuojame?

Rūta. Manau, kad galiu būti naudinga šioje veikloje, juolab, kad Amerikoje ne naujokė, jau daug ką žinau. Su pačios tarybos veikla nesu labai susipažinusi, bet nemanau, kad būtų sunku tai padaryti. Domiuosi kokios jos funkcijos, kuo ji rūpinasi.

L.T. Kokioje kryptyje matai save, kokioje veikloje?

R.K. Turbūt logiškiausia eiti ten, kur nutuoki, turi patyrimo. Galėčiau būti naudinga švietimo, istorinės atminties išsaugojimo klausimais. Veiklos sfera gali būti labai plati, manau, kad darbo visiems pakaktų. Svarbu, kad būtų darbingi ir geranoriški žmonės.

L. T. Gaunu nemažai laiškų, kuriuose reiškiama abejonė ar išvis trečios bangos žmonės pripažįstami kandidatais, ar verta kandidatuoti, rinkiminiai popieriėliai lengvai gali būti ir pakeisti, taip, kaip kam reikia ir t.t., kokia Tavo nuomonė?

R.K. Vytenio teta Birutė Navickienė (ji priklauso išeivijos žmonėms) kaip tik labai apsidžiaugė, kad aš kandidatuoju, sako, reikia, kad ateitų jaunesni žmonės, kurie galėtų perimti jų darbus. Dabar pats laikas dirbti kartu, pasidalinti patirtimi, nes išeivijos buvę veiklūs žmonės vis daugiau ir daugiau skundžiasi negalia, nuovargiu. Vėliau gali būti per vėlu...

L.T. Kaip tau atrodo, jei būsi išrinkta, ar tuoj pulsi keisti, braukti, kiši naujoves?

R.K. Jokiu būdu ne. Manau, kad dabar būtų pats geriausias pereinamasis laikotarpis, kuriame turime dirbti kartu.

L.T. Ar pergyvensi, jei neišrinks?

R.K. Jokiu būdu ne. Turėčiau daugiau pergyventi jei išrinktų — padaugėtų darbo. Kaip ir visi, laisvo laiko neturiu per daug, tad reikėtų daugiau spausti dienotvarkę. O jūs — pergyvensite?

L.T. Jokiu būdu ne. Ir taip dirbu lietuvybės naudai, o patekus į Tarybą, to darbo prisidėtų. Bet jei bijai darbo— neik į mišką. Man šitie rinkimai, gal daugiau smalsumo, žingeidumo išdava. Baigiant pokalbį noriu palinkėti Rūtai sėkmės rinkimuose!

R.K. Ačiū ir Jums taip pat.

Kalbėjosi
Ligija Tautkuvienė

TEMĄ PASIŪLĖ SKAITYTOJAI

(...) Pasigendu pokalbio apie vaikų auklėjimą šeimoje. Mano vaikai Amerikoje antri metai, bet taip pasikeitė, kad pradedu abejoti ar dar po metų susikalbėsiu. Ką daryti, kai jie nenoriai ruošia pamokas, tik sėdi prie kompiuterio, žaidžia įvairiausius žaidimus. Mūsų padėtis suprantama — dirbame, dirbame.

Valerija K., IL

MENO MOKYKLĖLEI — PENKERI

Eglės Brėdikienės kūrinys.

MENO MOKYKLĖLĖS DĖSTYTOJA EGLĖ BRĖDIKIENĖ

Lietuviškas meno pasaulis ir be Meno mokyklėlės pažįsta ne pirmus metus Čikagoje gyvenančią jauną talentingą dailininkę Eglę Brėdikienę, kurią daugiau teko pažinti kaip puikią pedagogę, sugebančią mūsų moksleivius sudominti panirti į spalvų, atspalvių, šešėlių pasaulį. Eglė yra baigusi Kauno Stepo Žuko kolegiją Kaune, vėliau studijas tęsė Vilniaus Dailės akademijoje, įgijusi dailininkės tekstilininkės (gobelenas, batika), specialybę.

Nemažai darbų iki atvykimo Amerikon, yra atlikusi Lietuvoje. Vieni iš labiausiai žinomų — dekoratyvinis pano „Lino" poilsio namuose Palangoje, kilimų raštų projektai, iš jų kai kurie jau įgyvendinti — išausti, paplitę po pasaulį, o kiti likę kaip paveikslai. Dailininkės porfolio daug įvariausia technika sukurtų darbų, kuriuose gali įžiūrėti daug preciziškų linijų, sukuriančių labai įdomius ornamentus, o kartais nelauktai netikėtai išryškindamos moters figūrą. Darbuose daug dekoratyvumo, neretai moderniai perfrazuotas lietuviškos lovatiesės ar rankšluosčio audinio ornamentas. Galima būtų daug rašyti, bet dailė toks dalykas, kad akys turi pačios pamatyti, pasiganyti, įvertinti ir susirasti savo sprendimus. Nuo pirmosios asmeninės parodos M. K. Čiurlionio galerijoje, Čikagos Jaunimo centre, praėjo penkeri metai. Per tą laikotarpį pasaulį išvydo nemažai naujų, kūrybinių sumanymų. Kaip tik puiki proga atsilankyti į rengiamą dail. Eglės Brėdikienės darbų parodą, kuri rengiama BOULEVARD FINE ART GALERIJA, 1000 Hillgrove Ave, Western Springs, IL, 60558, tel., 708-246-0900. Parodos atidarymas gegužės 16 d. 6-9 v.v.

Paroda veiks iki gegužės 23 d.

Ligija Tautkuvienė

RAŠOME „BIČIULYSTEI"

Rinkimų tematika

Nusistebėjau rinkimų technologija. Lapelyje surašytos kandidatų pavardės. Uždėk kryželį tam, ką renki. Negalima braukti pavardžių tų žmonių, kurių pats nerenki. O jei aš rinksiu tik penkis ir jiems parašysiu penkis kryžiukus? Kur surasi patogesnį būdą pakreipti rinkimus taip, kaip kam reikės? JAV seniai neturi pasitikėjimo net balsavimo mašinos, Lietuvoje išrenkami tokie žmonės, kurių niekas nerinko. Atsitinka taip. Įdomu, kas pasiūlė tokią rinkiminę technologiją, kurioje vietos įvairiems ėjimams lieka plačiausia žalia gatvė? Kas pasakys, kad likusius septynis kryželius neprirašys kitiems, kuriems tu nenorėjai atiduoti balsų? Jei rinkimai būtų rimtesni, tai ir biuleteniai turėtų būti rimtesni. Netikiu, nors tu ką, kad bus viskas tvarkoje. Todėl siūlau tiems, kurie dar nebalsavo, o ruošiasi tai padaryti, pasiimti įvairiausių spalvų rašiklius, kurių gal (?!) neturės skaičiuotojai.

Jūratė Stankevičienė

Atsiliepimai į str. „Daugiau pagarbos tautiečiams"!

Ar būčiau daugiau lietuve, jei turėčiau „žalią korelę"? O gal jos neturėjimas ir laiko mane tarp lietuvių, bendro vargo draugų. Kiek daug turinčių visus reikiamus dokumentus jau seniai atsiriboję nuo bet kokių lietuviškų susiėjimų ar net draugų. Pažįstu žmones, kurie dveji metai taip džiaugiasi ta kortele, kad namuose kalba tik angliškai, vaiko į jokias lietuviškas organizacijas neveda, jis nelanko lietuviškos mokyklos ir t. t. Retkarčiais, kai susitinkame, tai tiek susinervuoju, nes jau ir lietuviškus žodžius „primiršę". Žinau, kad jokio lietuviško laikraščio neskaito, net ir per elektroninį paštą. Pasinėrę į amerikonišką gyvenimą. Na, o mes, tie nelegalai, kur dingsime, vis vienas prie kito, vis į lietuviškus susiėjimus traukiame. Nebijome vieni kitų, kai esame panašūs. Tik tokių reikia bijoti, vengti, kurie naudojasi mūsų padėtimi, kurie žiūri iš aukšto į mus. Tik Dievas mums visiems teisėjas.

Stasė, IL

Šitą straipsnį iškirpau, padauginau ir išsiuntinėjau visiems — ir dukrai Čikagon, ir sūnui į Niujorką, draugams Lietuvon — tegul pasiskaito ir sužino kaip „lengvai" čia visi gyvena. Tikra teisybė parašyta.

Onutė, Washington

Kaip ir dauguma — nelegali. Dukra kitais metais gaus pilietybę, tada formins ir mane. Ar aš kitokia, kad užsilikau čia, negrįžau pasibaigus vizai Lietuvon?! Ar geriau eiti ubagauti? Ką daryti, kai man 58-eri metai, neturiu darbo, pensijos užtenka sumokėti už dviejų kambarių butą. Va, gyvenu Amerikoje, dirbu sąžiningai, padedu saviesiems. Laukiu nesulaukiu, kada galėsiu grįžti namo. Bet tik paviešėti, nes mano vienturtė gyvena čia, mano anūkėliai čia. Kaip aš be jų našlė, ten Lietuvoje, išgyventau ?

Sunki nelegalo dalia, niekam nepavydėtina. Draugė ėmė ir ištekėjo už 17 metų vyresnio amerikono. Vos trejus metus išlaikė, koks pasitaikė egoistas, išnaudotojas. Jos niekur neišleisdavo. Turėjo jam ir jo suaugusiems vaikams skalbti, gaminti valgį. Praeitais metais atėjo į lietuvišką gegužinę, tai sugrįžus rado sukrautus daiktus. Taip ir išsiskyrė. Dar jis bandė sutrukdyti gauti dokumentus. Bet nieko iš to neišėjo. Už ją džiaugiuosi — nors kam nors, kaip nors pavyksta užsikabinti už šito gyvenimo. Ir nieko čia blogo nėra, kad išteka už vyresnių. Kitoms pavyksta. Viena tokį daržą užveisė, kad senukas atsidžiaugti negali — sako, kaip mano jaunystės Lietuvoje. Jis pats pasisiūlė ją vesti, dokumentus sutvarkyti. Nesigaili, nes priežiūra gera, jam geriau savo nei slaugos namuose gyventi. Jo pensijos pakanka, todėl moteris gali dirbti nedaug, tiek, kad paremtų vaikus Lietuvoje. Vaikai, kai atvyksta iš Lietuvos, dabar turi kur prisiglausti. O ką jis vienišas našlys, bevaikis turėtų? Dabar turi darbščią žmoną, šeimą. Sako, kad nauja šeima pratęsė jam gyvenimą.

Elena B., IL

Pirmasis Meno mokyklėlės organizuotas piešinių ant asfalto konkursas Lemonte, 1999 m.

MENO MOKYKLĖLĖS PENKERIŲ METŲ JUBILIEJINIS POKYLIS

Mūsų pirmasis pokylis — penkerių metų šventė, rengiama gegužės 11 dieną, sekmadienį, Čikagos Jaunimo centre. Į šią šventę kviečiame ir visuomenę. M. K. Čiurlionio galerijoje pamatysite dailės skyriaus moksleivių darbų parodą. Galerijoje pamatysime ir Šiaulių „Saulėtekio" gimnazijos dailės klasės moksleivių darbus, kuriuos atsiuntė mokytoja dėstytoja Rasa Prišmontienė. Didžiojoje salėje gros ir dainuos „Kaukas". Iškilmių pradžia 1 v. p.p. Vietas galima užsisakyti per Eglę Kulbokienę tel. 321-816-2087 arba 708-598-7054.

AR ŽINAI, KAD...

***Vairuotojai, po sausio 14-osios Lietuvoje įsigiję „Hyundai" markės automobilį, galės be didesnių rūpesčių juo važinėti 5 metus. Mat „Hyundai Motor Co." atstovė Lietuvoje bendrovė „Vyras" oficialiai paskelbė apie „Hyundai" automobiliams pradėtą taikyti 5 metų arba 150 tūkstančių kilometrų ridos gamyklinę garantiją. „Hyundai" suteikia ilgiausią nemokamą gamintojo garantiją iš visų automobilių markių, parduodamų Lietuvoje. Tai yra oficiali pačio gamintojo suteikiama nemokama garantija, o ne tokia, kurią kiti atstovai siūlo įsigyti už papildomą mokestį. Tokia garantija galioja tik keliose Europos šalyse. Į Lietuvą buvo atvykę specialistai iš „Hyundai" Europos padalinio ir iš Korėjos. Jie specialiais prietaisais matavo Lietuvos gatvių lygumą, duobių kiekį ir gylį, degalų kokybę ir kitus faktorius. Be to, „Vytaras" turėjo pateikti nemažai skaičių apie pardavimo ir priežiūros statistiką, įrodančių, kad tokia ilga garantija gali būti suteikiama. Tik susipažinę su tyrimo išvadomis, korėjiečiai nusprendė suteikti automobiliams 5 metų garantiją Lietuvoje. Taip Lietuva tapo pirmąja Rytų Europoje, kurioje šiems automobiliams suteikiama ne 3, bet 5 metų garantija.

*** Vasario 16-ąją Šiaurės Korėjos diktatoriui Kim sukako 61-neri metai. Jo garbei išvesta gėlių veislė „Kimcenera", panaši į begoniją. Šią rūšį 1988 metais išvedė japonų gėlininkai. Pchenjane yra speciali oranžerija, kurioje auginamos tokios gėlės. Jų priskaičiuojama iki 10 tūkstančių. Vasario 16-ąją — Kim gimtadienį, — šią oranžeriją aplankė per 30 tūkstančių maldininkų. Atrodo, Šiaurės Korėjoje gimsta naujas tikėjimas — kimčenizmas. Pasaulis mėgsta pasikartoti — marksizmas, leninizmas, stalinizmas, hitlerizmas, komunizmas... o kas toliau?!

*** Darbe įkyrus mobiliojo telefono skambutis erzina net labiau negu kolega, nuo kurio sklinda blogas kvapas, ar žmogus, kuris nesiklausęs pasiima ką nors nuo jūsų stalo. Tokia išvada grindžiama Australijoje surengta nuomonių apklausa, kurioje dalyvavo 6 tūkst. tarnautojų. Pasirodo, aplinkybė, kai kolega nepakeičia pasibaigusio tualetinio ar fakso popieriaus ritinio, erzina tik šiek tiek. Šio ir kitokių nepatogumų, susijusių su kolegų įpročiais, statistika buvo registruojama siekiant mažinti darbo aplinkos stresą. „Bendradarbiai turi pasakyti vieni kitiems apie įkyrius įpročius, nes ilgiau trunkantis nepasitenkinimas vėliau išsiveržia piktumu ar kažkas net pasiryžta keisti tarnybą," — sakė apklausą atlikusios firmos atstovas. Gera atmosfera darbo vietoje yra labai svarbi, kad tarnautojai būtų ištikimi savo firmai, gintų jos įvaizdį, — tokią išvadą skelbia vienas žymiausių vokiečių verslo žurnalas „Handelsblatt". 200 pelningiausių Vokietijos firmų personalo direktorių apklausą šis žurnalas surengė kartu su konsultacinė firma „Kienbaum". Net 90 procentų apklaustųjų vadovų prisirišimą prie savo firmos laikė labai svarbiu dalyku.

* * * Galileo vardu vadinama Europos globalinė palydovinės navigacijos sistema, kuri nustatys taško, kuriame yra vartotojas labai tikslias geografines koordinates. Anksčiau tokios sistemos buvo kuriamos kariniais tikslais, dabar jau prieinamos viešajam naudojimui. Galileo yra suderinama su GPS ir GLONASS — kitomis dviem palydovinės navigacijos sistemomis. Vartotojas su tuo pačiu navigacijos įrenginiu gali nustatyti savo buvimo vietą naudodamas bet kurią iš sistemų. Galileo akimirksniu pateikia vieno metro tikslumu vartotojo buvimo vietos geografines koordinates. To iki šiol dar nebuvo įmanoma pasiekti viešojo naudojimo sistemomis.

Parengė
Ligija Tautkuvienė
Adomas Tautkus

PATARLĖS, PRIEŽODŽIAI, POSAKIAI

Vilką kojos peni.

Vilką mini – vilkas čia.

Vilkas badą pakęs, bet nestaugęs noiškęs.

Vilkas dantų nepaslėps.

Vilkas pažįsta avis pilkas.

Vilkas pilkas, meška juoda, meška vilkui nepasiduoda.

Vilkas sotus ir ožka sveika.

Vilkas veltui dantų nerodo.

Vilkas senyn, dantys aštryn.

Vilką šeri, o jis vis tiek į mišką žiūri.

Vilku gimė, vilku dvės.

Vilko kąstas, ir katino bijo.

Lapė labiausiai savo uodegą saugo.

Lapę iš kvapo pažinsi.

Laputė gudragalvė kūmutė.

Laputė prie žąsų sėlina iš pasalų.

Laputė visiem kūmutė.

Meška baisi, bet jos kailiniai malonūs.

Meška su lokiu abu tokiu.

Meškos patarnavimas ir į kapus nuvaro.

Meškos kailį parduoda, o meška dar miške.

Kiškiui pabėgus, kaltininko nėra.

Paruošta pagal Jono Mingirdo knygą „Patarlės, priežodžiai, posakiai"

Kajus Kavaliauskas, 6 m.

MAŽIEJI SKAITOVAI

Albinas Šmulkštys

A. Šmulkštys, prozininkas ir gydytojas gimė 1918 m., Asiūkliuose (dabar Marijampolės raj.). 1994 pasitraukė iš Lietuvos ir apsigyveno JAV. Aktyvus literatūrinio gyvenimo dalyvis, remia rašytojų knygų leidybą.

Parašė mitologinių novelių „Negirdėtos, neregėtos pasakos". Autorius, susitapatindamas su proseneliais – išminčiais, kreipiasi į vaikus ir jiems pasakoja apie seniausius tautos kūrimosi ir gyvenimo laikus. Epo vaizduose galite įžvelgti tautos pradžių pradžią, kur atspindima tautos dvasios raida bei pasaulėjauta.

„Negirdėtos, neregėtos pasakos" – tarsi bandymas kurti savotišką tautos epą, kuris parašytas retoriniu stiliumi, vietomis rimuojamas.

Negirdėtos, neregėtos pasakos
(ištrauka)

Kitą kartą, labai seniai, sėlių močiutė taip kalbėjo vaikams.

– Vaikeliai, jums būtinai reikia žinoti, kad yra ir nematoma ugnis.

Tai ugnis pykčio, ugnis keršto, melo ugnis, kuri degina, bet nešviečia.

Tai ugnis tamsios nakties, baimės, tai gyvatės ugnis, kuri šaldo meilę širdyje, sustabdo jos plakimą, neša mirtį.

Saugokitės ugnies, kuri slypi stipriuose gėrimuose, gerklę kutena saldumu, galvą svaigina.

Ji rusena tamsiame mūsų prigimties kampe – mes ją galime tik nujausti.

Dausų karalius ją aiškiai mato.

Jei jūs tos ugnelės užgesinti nemokėsite, dažnai pasijusite kalbą asilo žodžiais, žvengią arklio balsu, mauroją jaučiu, žviegią kiaule ar šnypščią gyvate.

Jūs turite gyvulių kalbą suprasti, bet patys nepavirskite gyvuliais.

Tegul jūsų širdyje dega šviesi ugnis ir apsaugo jus nuo tamsos...

ABC PATIEMS MAŽIAUSIEMS

Ar patys mažiausieji lietuviukai pasiilgo naujų raidelių?

Raidelę K ir ketureilį apie Lietuvos miškų žvėrelius siūlo išmokti poetė Danutė Lipčiūtė–Augienė.

K

Kiškis striksi, kiškis šoka,
Kaukia vilkas, kad nemoka.
Kepa pyragus laputė,
Kviečia žvėrelius kavutėn.

LIETUVOS MIŠKE

Į giružę! Į giružę!
Kur bitelių spiečiai ūžia.
Kur geneliai tuk-tuk-tuk...
Tai bus linksma, Gintautuk!

Eiklios kojos nenustovi:
Strikt per kupstą ar per griovį.
Skubam, tolstam nuo namų,
Be tėtukų, be mamų.

Jau pribėgom tamsų mišką:
Šlama, gaudžia, aidi, pyška...
Nardo vėjas šuu-šuu-šuu,
Tarp eglaičių ir pušų.

Šlepu, šlepu, minkšta kojai,
Draikos vešlūs uogienojai.
Ant minkštučių samanų,
Radom uogų raudonų.

Žemuogėlė ir avietė
Pirmutinės vaišėm kvietė.
Kur iškęsi – ragavau
Ir lauktuvių dar gavau.

Baravykų, raudonviršių
Galvos kyla į paviršių.
Supas kekės riešutų –
Trešku-brašku tarp dantų.

Kiškis rodo veidą rūstų,
Pyksta – raškėm jo kopūstų.
Strazdas čiulba tarp šakų,
O gegutė mums: ku-kū!

Žiūrim – stirna žolę peša,
Lapė šarką capt ir neša.
Straksi kėkštas su zyle,
Gal vestuvės jų šile?

Voverąitė medy zuja:
Kremta gilę, aižo skują.
Moja debesiui giria,
Žalio beržo kepurę.

Dievulėli, ačiū, ačiū!
Nesimato čia gyvačių.
Gal surijo jas ežys,
Tas pelėdų kraitvežys.

UŽDUOTYS „DRAUGO" LIETUVIUKAMS!

Ar pažįstate šiuos miškų gyventojus, vaikučiai? Jei atpažinote, atlikite šias užduotis:

1. Parašykite, kokie gyvūnai nupiešti ir suraskite jų siluetus (šešėlius).

2. Įvardinkite žvėrelius ir nuspalvinkite paveikslėlį.

Atsakymus siųskite į redakciją. Pirmieji darbeliai puikuosis kitame „Draugo" lietuviukų leidime. Laukiu jūsų laiškučių!

1

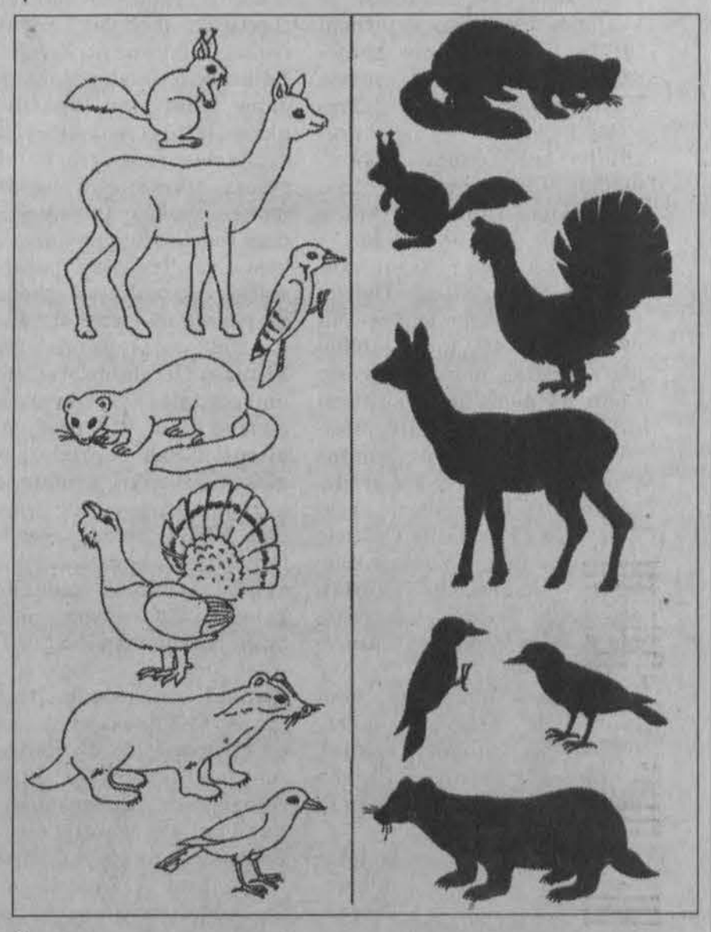

2

LIETUVOS MIŠKŲ GYVŪNAI

Tik nutirpus ledynams, Lietuvoje gyveno mamutai. Vieno griaučiai rasti Vilniuje, Antakalnyje.

Didingiausias Lietuvos miškų žvėris – briedis. Ypač gražūs patinų ragai, kuriuos kasmet numeta. Briedžiai vasarą gyvena lapuočių ir mišriuose miškuose, o žiemą pušų jaunuolynuose.

Briedis ir jo šeimyna

Už briedžius mažesni taurieji elniai. Kauno rajone įveista ir dėmėtųjų elnių. Jie vertinami dėl ragų – pantų.

Panevėžio rajono miške buvo atvežta veisti 10 stumbrų. Prieaugis išleistas į laisvę Naujamiesčio ir Širvintų rajono miškuose.

Nedideliuose miškuose paplitę stirnos, šernai, lapės, ir, žinoma, kiškiai.

Iš plėšriųjų žvėrių didžiausias – vilkas. Didesniuose miškuose gyvena lūšys.

Medžių drevėse šeimininkauja rudosios voveraitės. Jos turi saugotis kiaunių. Voveraites dar medžioja vištvanagiai ir didieji apuokai. Apuokas – girių baubas.

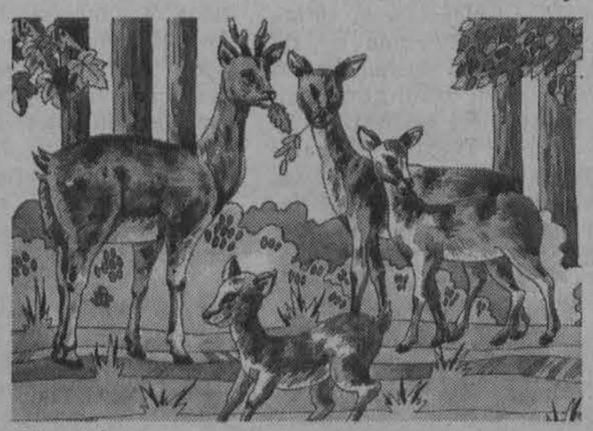

Stirnų šeimyna

***

Viena pačių įdomiausių profesijų, vaikai, būti gamtininku. Lietuvoje buvo tokių žmonių, kaip Tadas Ivanauskas (1882 – 1971), gamtininkas, surinkęs daug mokslinės zoologijos medžiagos. Jo iniciatyva įsteigtas Žuvinto rezervatas, Kauno zoologijos sodas, muziejus.

Dar vienas iškilus žmogus, parašęs aibes straipsnių Lietuvos spaudoje, paskelbęs daugiau kaip 30 mokslinių straipsnių, gamtos mokslų daktaras, Jonas Tauginas (1946—1999).

Jonas Tauginas, vaikučiai, rašė dienoraščius, kur atspindėjo patiriamus įspūdžius iš gyvūnų gyvenimo. Jums bus nepaprastai įdomu sužinoti, kaip gyvena, kuo minta, kaip žiemoja ir kaip kartais keistai elgiasi žvėrys Lietuvos miškuose.

JONAS TAUGINAS
„MANO JUODAS ŽVĖRIS"

Aš papasakosiu apie nuostabų draugą – juodąjį žvėrį, kaip vokiečiai vadina, – šerną Čiuką, kurį gyvenime turėjau ir kurio, deje, nebeturiu. Jūs puikiai žinote kaip sunku surasti tikrą, nesavanaudišką draugą tarp žmonių. Tuo tarpu kiekvienas laukinis žvėrelis bus jūsų draugas, jei pasistengsite suprasti jo norus, gyvenimą, nepagailėsite jam savo širdies šilumos, ir, žinoma jo neišduosite. Žinokite: išdavystės piktžolė savo klastingas šaknis leidžia tik tarp žmonių.

Stebėdamas Čiuko gyvenimą, aš supratau, kokius didelius dvasinius turtus įgyja žmogus, bendraudamas su laukiniais žvėrimis. Pamačiau ir kitą – kokie mes, žmonės, kartais esame godūs, pavydūs, žiaurūs, kerštingi, ir abejingi laukiniams žvėrims.

Pirmoji pažintis

Rudenį, spalio 2 d. į savo vienkiemį atsivežiau Čiuką. Kas matė šį padarą patvirtins – nieko keistesnio ir nuostabesnio pasaulyje nėra. Čiukas, tai dviejų savaičių amžiaus šerniukas. Kai dėl vardo – skonio reikalas.

Visai menki juokai, gimti tokiu laiku, nes šernės vaikus veda ankstyvą pavasarį. Gamta tokių juokų nepripažįsta. Nėra jokios abejonės – šie šerniukai pavasario nesulauks. Norint sėkmingai peržiemoti, reikia gimti pavasarį, per vasarą gerokai paaugti ir susikrauti riebalų, kad nebūtų baisūs žiemos speigai.

Čiukui pavyko kaip reta. Bėgdamas paskui motiną, įkrito į gilią duobę ir negalėjo išsiropšti. Šernė neramiai kriuksėdama ilgai bėgiojo aplink, paskui nuėjo tolyn. Gamtos išmintis jai padiktavo: reikia rūpintis likusiais vaikais. Tada Čiukas panaudojo vienintelį išsigelbėjimo būdą - pradėjo kvykti kiek leido jėgos. Pagalba atėjo – eigulys.

Eigulio sodyboje šerniukas buvo įkištas į nedidelę medinę dėžę, stovinčią šalia lauko virtuvės. Žinoma, tokiame kalėjime, naktimis spaudžiant rudenio šalnoms, kiekvienas žviegtų. Tačiau eigulio žmona tuoj surado patikimus vaistus nuo žviegimo – butelį su žinduku, pripiltą šviežio šilto karvės pieno. Tada gyvenimas dėžėje pasidarė pakenčiamas, nors ir tekdavo visas naktis išdrebėti.

Aš jau anksčiau norėjau prijaukinto šerno, tyrinėti jo elgesį, stebėti, ką veikia paleistas į mišką. Štai vieną gražią dieną eigulys, be didelio entuziazmo, man atidavė šerniuką.

Šernas su šerniukais.

Apskritai, Čiukui sekėsi kaip reta. Jo naujasis šeimininkas, tai yra „aš", laukinį žvėriūkštį vėl atsivežė į mišką. Čia šerniukas buvo įkurdintas dideliame tvarte. Paleidau kartu su Ciba, pirmamete stirnaite, tačiau iš to nieko gero neišėjo. Pamačiusi Čiuką, Ciba pradėjo piktai prunkšti, trepsėti kanopėlėmis. Aiškiai matėsi: toks gyventojas jai ne prie širdies.

Nelinkęs į naują pažintį buvo ir Čiukas. Vis glaustėsi prie mano kojų ir žvygaudamas prašėsi nepalikti vieno su ta pikčiurna. Ką darysi, galvodamas kur šerniuką apgyvendinti išnešiau laikinai jį į kiemą. Tik dabar Čiuką gerai apžiūrėjau ir pamačiau kas per padarėlis. Ilgumo sulyg geru sprindžiu, apsirėdęs rudens žolių spalvos apdaru, išilgai nugaros tamsūs, beveik juodi dryžiai. Laikysena verta šerno vardo – visas stangrus lyg plieninė spyruoklė, galva išdidžiai pakelta aukštyn. Žiūrėkite koks aš esu. Neatsilieka nuo manęs nė per žingsnį. Įėjau į trobą – užstraksėjo laiptais iš paskos. Einu į mišką malkų – Čiukas irgi. Lyg būtume pažįstami labai seniai. Supratau: jam esu „mama". (Bus daugiau)

***

Kaip sekėsi apsiprasti šerniukui naujuose namuose, sužinosite kitame „Draugo" lietuviukų leidime.

TĖVŲ BAZILIJONŲ IŠ ROMOS PADĖKA LIETUVOS ŽURNALISTUI

DR. ALDONA VASILIAUSKIENĖ
Vilniaus universitetas RSTC

2000 m. pabaigoje Lietuvoje įsikūrė Lietuvių, ukrainiečių istorikų asociacija. Vienas pirmųjų jos renginių — 2001 m. lapkričio 8-11 d. Šiauliuose, Bazilionuose ir Vilniuje organizuota pirmoji tarptautinė mokslinė konferencija: „Bazilijonai Lietuvoje ir Ukrainoje" skirta Švč. Trejybės bažnyčios Vilniuje grąžinimo bazilijonams dešimtmečiui (bazilijonai — Šv. Bazilijaus Didžiojo ordino vienuoliai, Rytų apeigų — Graikų apeigų, katalikai). 2017 m. Šv. Bazilijaus Didžiojo ordinas, kurio lopšys Vilnius, minės 400 metų jubiliejų, tad ordino, nemaža davusio Lietuvos mokslui ir kultūrai (netoli Šiaulių esantis miestelis neatsitiktinai pavadintas Bazilionų vardu) veikla pradėta garsinti. Konferenciją organizavo Šv. Bazilijaus Didžiojo ordino vienuolija Vilniuje, Lietuvių, ukrainiečių istorikų asociacija, Šiaulių universitetas, Šiaulių vyskupija ir Lvovo nacionalinio Ivano Franko universiteto biblioteka. Konferencijoje dalyvavo mokslininkai iš Italijos, Lenkijos, Ukrainos ir Lietuvos. Per dvi dienas buvo perskaityta 13 pranešimų.

2003 metais numatytos panašaus pobūdžio konferencijos ir Ukrainoje, ir Lietuvoje. Mat bazilijonų vidurinė mokykla minės 230 metų, o ją įkūrė tėvai bazilijonai. Tėvų bazilijonų vardas garsinamas ne tik įvairiose konferencijose — daug dėmesio bazilijonams ir aplamai ukrainiečiams skiria Lietuvos spauda. Itin glaudūs Švč. Trejybės parapijiečių-ukrainiečių bei jų kunigo tėvo Pavlo Jachimec, OSBM, ryšiai su laikraščio „Lietuvos mokslas" redaktoriumi Gediminu Zemlicku. Laikraščio puslapiuose randame žinių apie lietuvių bei ukrainiečių mokslinį bendradarbiavimą, mokslinius ryšius, ukrainiečių bendruomenės veiklą Lietuvoje. Ir pats redaktorius ne kartą lankėsi Švč. Trejybės parapijos salėje vykstančiuose renginiuose, parašė ne vieną straipsnį.

2002 m. lapkričio 26 d. Vilnius Gedimino technikos universitete (VGTU) vyko kasmetinė, jau VII prof. Algimanto Nako suorganizuota, mokslo istorikų konferencija, kurioje išklausyti 22 pranešimai. Kaip ir ankstesnėse konferencijose, nemaža dėmesio skirta žymiems mokslininkams. Šįmet kalbėta apie Antaną Macijauską (dr. V. Pocius), Joną Čeičį (dr. A. Lukianas), dr. Adolfą Damušį (dr. A. Vasiliauskienė), Rodioną Heimaną (dr. B. Railienė), Aleksandrą Čyrą (dr. J. Atkočiūnas ir dr. A. Krutinis), Saliamoną Antanaitį (dr. J. Banionis), Anatolijų Rozenbliumą (prof. A. Nakas), Steponą Stubelevičių (dr. A. Šveistytė ir dr. L. Petrauskienė). Kituose pranešimuose tyrinėta įvairių mokslų specialių klausimų istorija.

Reikia pasidžiaugti, kad ir šį kartą į konferenciją atvykusieji gavo išleistą konferencijos pranešimų medžiagą, tad buvo galima daugiau laiko skirti diskusijoms, pokalbiams.

Mokslo istorikų konferencijos dalyviai 2002 m.
Alekso Jauniaus nuotr.

Šių metų konferencijos svarbus akcentas — Šv. Bazilijaus Didžiojo ordino Generalinės kurijos Romoje padėka „Mokslo Lietuvos" laikraščio redaktoriui Gediminui Zemlickui ir visam kolektyvui. Tai pirma tokia Lietuvos istorijoje padėka iš Šventojo miesto mūsų žurnalistui, laikraščiui ir visam jo kolektyvui. Į VGTU vykstančią konferenciją atvykęs Švč. Trejybės klebonas kun. Pavlo Jachimec, OSBM, (Šv. Bazilijaus Didžiojo ordino vienuolis), perskaitė Šv. Juozapato bazilijonų ordino Generalinės kurijos Romoje padėkos raštą:

„Garbė Jėzui Kristui.

Didžiai Gerbiamas pone Redaktoriau,

Praėjusiais metais Švč. Trejybės vienuolyne vykusios mokslinės konferencijos, skirtos Šv. Bazilijaus Didžiojo ordinui, turėjau garbės susipažinti su Jumis. Vėliau aš ir mūsų tėvai, gyvenantys Romoje, skaitė Jūsų laikraštyje publikuotą medžiagą apie konferenciją bei kitus straipsnius apie bazilijonų ordiną ir ukrainiečių veiklą, išverstus į ukrainiečių kalbą. Šiais metais dr. Aldona Vasiliauskienė vėl atsiuntė mums keletą publikacijų ir mes sužinojome, kad su Jūsų laikraščiu galima susipažinti per Internetą, ta galimybe mes jau pasinaudojome.

Šv. Bazilijaus Didžiojo ordino protoarchimandritas ir Generalinės kurijos nariai nuoširdžiai dėkoja Jums, Pone Redaktoriau, ir visiems Jūsų prestižinio laikraščio darbuotojams už dėmesį mums, bazilijonams, o kartu ir visoms tautoms su kuriomis mes gyvename ir darbuojamės. Vilnius — mūsų ordino lopšys ir mes tikimės, kad tarp lietuvių atsiras mokslininkų, kurie surinkę medžiagą artėjančiam bazilijonų ordino įkūrimo jubiliejui (2017 m.) parašys tegul ir trumpą Šv. Bazilijaus Didžiojo ordino istoriją lietuvių kalba. Šie mūsų palinkėjimai persipina su Jūsų mintimis, nes š. m. rugsėjo 1 dieną Švč. Trejybės vienuolyne Vilniuje Jūs pasakėte: Nebūtina priklausyti kokiam tai ordinui ar vienuolynui, tačiau privalu kiekvienam ne tik kiek įmanoma plačiau įsisavinti mokslo ir kultūros laimėjimus, bet ir siekti jų išvystymo. Didžiai gerbiame Jus ir vertiname Jūsų darbą. Tegul ypatingas Viešpaties Palaiminimas lydi Jus, Jūsų laikraštį bei visus bendradarbius.

Generalinės kurijos vardu
t. Porfirijus Pidručnij".

Džiugu, kad „Mokslo Lietuvos" redaktoriaus žurnalisto Gedimino Zemlicko veiklą taip gražiai įvertino ukrainiečiai — Šv. Bazilijaus Didžiojo ordino vienuoliai ir jų Generalinė kapitula Romoje. Reikia tik tikėtis, kad pirmas toks apdovanojimas nebus vieninteliu Lietuvos žurnalistikos istorijoje.

Kunigas Paolo Jachimec, OSBM (kairėje), įteikia padėkos raštą iš Šv. Bazilijaus Didžiojo ordino generalinės kurijos Romoje „Mokslo Lietuvos" redaktoriui Gediminui Zemlickui. Viduryje — dr. Aldona Vasiliauskienė.
Alekso Jauniaus nuotr.

POPIEŽINĖS ŠV. KAZIMIERO KOLEGIJOS ROMOJE KREIPIMASIS

Kiekvienais metais, drauge su šventuoju Tėvu, iš Romos sveikiname Jus ir kviečiame melstis už pašaukimus. 40-oji Maldų už pašaukimus diena šiais metais bus gegužės 11-ąją. Esame per pusantro milijardo katalikų. Mūsų maldos ir aukos neša vaisių. Pašaukimų skaičius ir šiais metais gerokai padaugėjęs.

Lietuvių Šv. Kazimiero kolegija Romoje gyvuoja Jūsų malda ir auka. Už tai esame Jums dėkingi ne vien mes, kolegijos „šeima", bet ir Lietuvos Episkopatas, kuriam ši įstaiga yra labai brangi: „Lietuvos Vyskupų konferencija nuoširdžiai dėkoja visiems, kurie savo darbu, malda ir parama prisideda prie Popiežinės kolegijos Romoje gyvavimo. Telaimina Dievas kolegijos vadovybę ir visus geradarius" (kardinolas Audrys J. Bačkis, Lietuvos Vyskupų konferencijos pirmininkas, 2003.04.02).

Šių mokslo metų pradžioje buvo 11 studentų. Jų dauguma šiais metais pradeda savo aukštuosius mokslus įvairiuose popiežiniuose universitetuose. Turime vilties, kad kitais mokslo metais kolegija bus visiškai pilna studentų iš Lietuvos. Jau šiandien galim dėkoti Dievui ir geradariams už tokį gražų skaičių kolegijoje studijavusių lietuvių dvasininkų, kurie sėkmingai darbuojasi Lietuvoje.

Mūsų krašto Bažnyčia dar negali mums padėti: daugiau kaip pusė milijono gyventojų vos suduria galą su galu. O ką jau kalbėti apie būtinus bažnyčių, mokyklų, vienuolijų remontus ir statybas bei esamų įstaigų šildymą? Jūsų pagalba būtina, prasminga ir labai laukiama. Dėkojame Dievui už Jūsų ligšiolinį dosnumą mūsų įstaigai ir kartu misijai Romoje. Nuolatos prisimename Jus ir Jūsų intencijas savo maldose, ypatingai prie Viešpaties altoriaus. Labai prašome ir toliau remti mus medžiaginiai ir savo maldose.

Prel. Alg. Bartkus,
Rektorius

Čekius ir auką siųsti: Pontificio Collegio Lituano, c/o Mons. Alg. Bartkus, Rettore, V. Casalmonferrato, 20, 00182 Roma — Italia.

JAV-ėse, jei norite nurašyti nuo mokesčių: St. Casimir's Guild, c/o Mrs. Anna Wargo, President.

TAI ĮDOMU

ŽUVYS JAUČIA SKAUSMĄ

Meškeriotojai yra įsitikinę, kad žuvys, prarijusios aštrų kabliuką (ypač jį ištraukiant iš žuvies nasrų) nejaučia jokio skausmo. Šis įsitikinimas vyrauja seniai — pirmą kartą paminėtas 1650 m. Didžiojoje Britanijoje išleistoje Izaak Walton knygoje „The Compleat Angler". Nors gyvulių globos ir apsaugos draugijos jau seniai tvirtina, kad meškeriojimas nėra toks „nekaltas sportas", o žuvys tikrai jaučia skausmą, pamautos ant kabliuko, žvejai apie tai nenorėjo nei girdėti. Tačiau neseniai nepriklausoma tyrimų įstaiga „British Royal Society", atlikusi eksperimentus su žuvimis, patvirtino, kad iš tikrųjų žuvys jaučia skausmą ir reaguoja į skausmingus galvos dirginimus.

NYT

LIETUVA, 2003 METŲ PAVASARIS

Sveikinu Jus iš Lietuvos, iš Žemaitijos, kur buvusiose mano senelio žemėse Jaunimo sodyba auga ir tvirtėja! Numatome čia dar įkurti ekologinį ūkį ir medžio bei metalo dirbtuves, organizuoti kompiuterių kursus. Jau visus metus vyksta įvairūs seminarai ir jaunimo susitikimai. Kol kas čia dirba dvi auklėtojos ir du vyrai, kurie tvarko ūkio reikalus ir prižiūri statybas.

Per keletą vasarų čia vyko įvairios vasaros stovyklos, o nuo rudens kiekvieną savaitgalį renkasi vaikai ir jaunimas, kurių dauguma yra iš nepasiturinčių šeimų. Dalis tų vaikų yra pripratę, tiksliau priversti, dirbti visas atostogas artimiausiame miesto (Klaipėdos) šiukšlyne, kad užsidirbtų šiek tiek pinigų maistui ir reikalingiausioms mokyklinėms priemonėms.

Kai kuriems būtų geriau pas mus gyventi pastoviai, bet kol kas neturime galimybių. Pavyzdžiui, prieš pat Kalėdų atostogas viena 15-metė mergaitė man sakė, kad per Kalėdų šventes nenorėtų gyventi pas savo mamą... Tai galima suprasti, kai pamatai, kokiose sąlygose gyvena jų šeima: jų butas yra pailgas barakinis kambarys, kuriame telpa lova, staliukas ir krosnis. Tame kambaryje pastoviai gyvena trys žmonės, bet dažnai jų būna ir daugiau, be to, jie būna neblaivūs... Vanduo yra lauke, žinoma, tik šaltas, tualetas (lenta su skyle) irgi yra lauke. Panašiose sąlygose gyvena daugumas tų vaikų, kurie ateina į Jaunimo sodybą, todėl jų gyvenimo perspektyvos labai menkos, dažnai net beviltiškos. Labai tikėtina, kad jie, kaip ir aplink juos esantys suaugę, anksčiau ar vėliau ims vartoti alkoholį, gyvens palaidą gyvenimą. Kaip tik praėjusį savaitgalį Sodyboje buvo vienas berniukas, kuris jau keletą kartų bandė iš beviltiškumo nusižudyti. Todėl manau, jog tiems vaikams ir jaunimui, kurie gali ateiti pas mus į Jaunimo sodybą, atsidaro viltis, kad jų gyvenimas gali pasikeisti.

Džiugu, kai jau po pusės metų galime matyti teigiamus rezultatus. Prieš tai minėtos penkiolikmetės paprašius papasakoti savo įspūdžius, pastaroji parašė šitaip: „Gyvenimas manęs neapdovanojo didžiule laime ir materialinėmis vertybėmis, tačiau apdovanojo jausmais, puikia nuojauta; galbūt, kai užaugsiu, bus viskas kitaip... Gal taip yra tik vaikystėje, kad suprasčiau, koks gyvenimas iš tikrųjų. Aš džiaugiuosi, jog man kliuvo tokia dalia, nes, jeigu Dievas taip norėjo, vadinasi, taip ir turėjo būti. Man patinka šokti, dainuoti, vaidinti, iškylauti, klausytis muzikos, mylėti gamtą ir Dievą..." Tai tokios vos penkiolikos metų mergaitės mintys apie gyvenimą, jo prasmę.

Aš pats dar dirbu Afrikoje, tačiau ten būnu vis rečiau ir trumpiau, kadangi Jaunimo sodyboje Ruandoje mano buvęs jaunimas jau pakankamai gerai sugeba savarankiškai tvarkytis.

Ten yra apie 200 vaikų našlaičių ir jaunimo. Maždaug šimtas jų lanko gimnazijas, o 4 jaunuoliai — universitetus Vokietijoje, Italijoje ir pačioje Ruandoje. Rudenį Jaunimo Sodyboje Ruandoje įkūrėme savąją gimnaziją, kuri tikrai bus naudinga jaunimo šviesesnei ateičiai. Mokslo metus pradėjome su 60 mokinių — dviem pirmojo kurso klasėm. Ateityje tikimės mokyti ir auklėti apie 600 mokinių.

Ruandoje esu išdirbęs jau daugiau nei 25 metus. Čia patyriau daug džiaugsmo ir daug žiaurumo, ypač prieš 10 metų per genocidą, kai išgriovė sodybą, iššudė dalį jaunimo. Tuo metu ieškojo ir manęs, turėdami vieną tikslą — nužudyti. Mane išgelbėjo vienas JT tankas...

Daugelis bičiulių man pataria visiškai palikti Afriką, nes ten vis dar neramu, be to, tenai mane nuolat kankina maliarija, kuria persirgau jau per 100 kartų. Iš tikrųjų vis mažiau būnu Ruandoje ir vis daugiau laiko skiriu Jaunimo sodybai Lietuvoje, kur jaunimui labai reikalinga pagalba, ypač ugdant dvasines vertybes.

Rudenį Lietuvoje patyriau ypač didelį džiaugsmą, nes geri draugai iš Vokietijos atskraidino į Lietuvą, sumokėdami už kelionę, mano 89 m. žilgalvėlę mamą, kuri tomis dienomis buvo laimingiausias žmogus pasaulyje. Jeigu Dievas duos, pavasarį mama atvyks į sodybą visam laikui. Tuomet ji galės būti ir močiutė, ir dvasinė prieglauda tiems vaikučiams, kurie čia renkasi savaitgaliais ir per atostogas. Juk daugelis jų niekada nėra patyrę sveikos, šiltos šeimyninės meilės, kurią mes stengiamės suteikti vardan Dievo meilės.

Kun. Hermanas Šulcas
ir jaunimėlis

PARKETO VIRTUOZAI

Tarptautinės sportinių šokių varžybos „Gintarė pora 2003" finalinis pasirodymas vyko sekmadienį — Motinos dieną. Tai buvo ne tik puiki dovana mamoms, bet ir visiems susirinkusiems. Renginys žiūrovams padovanojo elegancijos, jaunystės, grožio ir sportiškumo šventę. Jau 38-ąjį kartą Kauno sporto halėje rinkosi geriausios sportinių šokių poros, jų treneriai, sirgaliai bei teisėjai.

Šiemet Kaunas sulaukė porų iš Čekijos, Baltarusijos, Ukrainos, Lenkijos, Estijos, Latvijos. Pirmą kartą Kaune šoko Kanados atstovai, o štai japonai, praėjusiais metais susižavėję varžybų organizacija ir atmosfera, šiemet pagausino savo atstovų gretas — šoko net penkios Tekančios saulės šalies poros. Gausiausiai buvo atstovaujama Rusijai — varžybose dalyvavo net 50 porų. Lietuvai atstovavo geriausios poros, užimančios aukštas vietas pasaulio šokių vertinimo lentelėje. Tai sportinių šokių klubo „Sūkurys" šokėjai Arūnas Bižokas ir Edita Daniūtė, Donatas Vėželis ir Lina Chatkevičiūtė, Andrius Ivašauskas ir Jurgita Dingelytė, Julius Šeniauskas ir Iveta Paurytė. Šiuos sportinių šokių virtuozus Lietuvoje pamatyti itin sunku dėl įtempto tarptautinių varžybų grafiko. Pasaulio šokių vertinimo lentelėje jie varžosi dėl aukščiausiųjų vietų.

Varžybų sprendimo teisė patikėta buvo itin solidžiai teisėjų kolegijai, kuriai vadovavo Slovakijos sportinių šokių federacijos prezidentas M. Tomaševič. Taip pat teisėjavo svečiai iš Anglijos, Kanados, Belgijos, Austrijos, Rusijos, Estijos ir Latvijos. Reikia pastebėti, kad pagrindinius apdovanojimus išsidalino Lietuvos ir Rusijos šokėjai. Standartiniuose šokiuose neaplenkiami buvo daugkartiniai mūsų šalies čempionai, pasaulio bei Europos pirmenybių medalininkai sūkuriečiai Arūnas Bižokas ir Edita Daniūtė. Lotynų Amerikos šokių programoje užfiksuotas neeilinis tokio lygio turnyrams rezultatas — visas tris prizines vietas užėmė vienos užsienio šalies atstovai (Rusijos šokėjai), neleidę įsiterpti net renginio šeimininkams.

Į „Gintarinę porą" susirenka ne vien varžovai, bet ir bičiuliai, kuriuos vienija bendras gyvenimo vardiklis — aistra sportiniams šokiams. Renginio sumanytojai ir organizatoriai Jūratė bei Česlovas Norvaišos jau nuo seno garsėja išskirtiniu svetingumu, o jų organizuojamas renginys — nuoširdžia varžybų atmosfera. Tai neturėtų nieko stebinti, juolab, kad „Gintarinės poros" organizatoriai savo „gintarinę" patirtį po dvejų metų vainikuos keturiais dešimtmečiais.

Net ir sportinių subtilybių neišmanantiesiems, buvo įdomu stebėti varžybas, nes tai — reto grožio judesio, muzikos, elegantiškų kostiumų, spalvų šou, priverčiantis aikčioti iš nuostabos kone kiekvieną akimirką... Baigiamajame koncerte, be varžybų geriausiųjų, žiūrovai išvydo pasaulio čempionus — kolektyvą „Žuvėdra", profesionalų G. Svistunavičiaus ir G. Valiukaitės programą, Europos čempionus akrobatus iš Visagino, džiudo klubo šokėjų grupės programą. Baigiamąjį nugalėtojų ir prizininkų pasirodymą stebėjo ir Lietuvos Respublikos prezidentas Rolandas Paksas.

Milda Zinevičiūtė
Kaunas

SUNAIKINO MUZIKOS ĮRAŠUS

Peru sostinėje Limoje, vyriausybės nutarimu, buvo sunaikinta per 50,000 nelegaliai nukopijuotų, ar kontrabandos keliu į šalį patekusių, muzikos įrašų, tuo stengiantis užgniaužti kontrabandos plėtrą. Apie 98 proc. muzikos įrašų, ypač CD, Peru valstybėje yra nelegaliai įgabenti į kraštą arba kitais būdais padauginami. Vyriausybė teigia, kad tuo būdu gniuždomas kūrybingumas, o valdžia praranda nemažai pinigų, kurie į iždą ateitų mokesčių pavidalu, perkant muzikos įrašus.

GALĖS LANKYTI BALTUOSIUS RŪMUS

Po 2001 m. rugsėjo 11-osios teroristų išpuolių ir vėliau nuolat skelbiamų teroristų pavojų Baltieji rūmai Washington, DC, viena labiausiai amerikiečių ir užsienio turistų lankoma vieta JAV sostinėje, buvo uždraudę visus grupinius ar pavienius apsilankymus. Balandžio pabaigoje prez. Bush vyriausybės atstovai paskelbė, kad Baltųjų rūmų lankymas bus vėl leistas gegužės mėnesį. Tačiau lankymai kol kas leidžiami moksleiviams, jaunuoliams, veteranams ir kariams bei jų šeimų nariams. Net ir šie turistai turės praeiti slaptosios policijos patikrinimus ir pristatyti tapatybės įrodymo dokumentus.

ChTr

SUGAUTI LAGAMINŲ VAGYS

Paryžiaus Charles de Gaulle oro uoste, po daugiau kaip metus trukusių sekimų, areštuoti 27 asmenys, kurie vogdavo keleivių lagaminus. Užuot pakrovę juos į lėktuvą, darbininkai kai kuriuos atskirdavo ir pasisavindavo. Iš lagaminų jie išimdavo brangenybes, pinigus, video ir foto aparatus bei kitus vertingesnius daiktus.

Reuters

Pasaulio naujienos

(Remiantis AFP, Reuters, AP, Interfax, ITAR-TASS, BNS žinių agentūrų pranešimais)

Atkelta iš 1 psl.

ir menotyrininkai įspėjo, kad reikia saugoti muziejų vertybes. Bagdade biuro atstovai ir JAV kariškiai drauge su Irako menotyrininkais suregistravo pagrobtas iš Valstybinio muziejaus vertybes, iš kurių daugelis datuojamos 2500-3000 metais iki mūsų eros. ICE agentai net nakvojo muziejuje, kad sutrukdytų plėšikautojų kėslams.

Vašingtonas. Dick Cheney, vienas įtakingiausių viceprezidentų JAV istorijoje, paskelbė kartu su George W. Bush dalyvausiąs ir 2004-ųjų prezidento rinkimuose. „Prezidentas paklausė manęs, ar aš dar kartą dalyvaučiau (prezidento rinkimuose) kaip jo kandidatas į viceprezidentus. Aš sutikau", laikraščiui „Dallas Morning News" sakė 62 metų D. Cheney, taip išsklaidydamas abejones dėl jo sveikatos. D. Cheney, kuris nuo 1978 metų patyrė keturis infarktus ir kuriam 1988 m. buvo atlikta keturgubo šuntavimo operacija, o 2001 m. įdėtas širdies stimuliatorius, sakė, kad jo sveikatos būklė jam nesutrukdys.

Los Angeles. Buvusį FBI agentą James J. Smith, 20 metų palaikiusį meilės ryšius su moterimi, kuri laikoma dviguba Kinijos agente, prisiekusiųjų teismas trečiadienį apkaltino sukčiavimu ir dideliu neatsargumu elgiantis su valstybiniam saugumui svarbia informacija.

Vašingtonas. Baltųjų rūmų atstovas Ari Fleischer trečiadienį pareiškė, kad Vašingtonas nekeičia valiutų kursų politikos, dar vadinamos stipraus dolerio politika. Paklaustas apie pastarojo meto dolerio kurso kritimą, A. Fleischer pareiškė, kad dolerio politikoje nėra jokių pasikeitimų. Dolerio kursas euro atžvilgiu antradienį smuko iki mažiausios vertės per pastaruosius 4 metus, prekeiviams susirūpinus prasta JAV ekonomikos būkle ir galimu JAV palūkanų normų sumažinimu. Antradienį iždo sekretorius John Snow patvirtino vis dar tikįs stipriu doleriu, bet pabrėžė, kad, nustatant valiutų kursus, didžiausią įtaką turi turėti rinkos dėsniai. JAV eksportuotojams naudingesnis silpnas doleris — dėl to valstybės eksportuojama produkcija būna pigesnė, bet kai kurie ekonomikos žinovai pažymi, kad silpnas doleris sukelia žalingų ekonominių efektų, taip pat ir didėjančią infliaciją.

PAKISTANAS

Islamabadas. JAV valstybės sekretoriaus pavaduotas Richard Armitage įsitikinęs, kad Irake bus surasti masinio naikinimo ginklai. „Esame visiškai tikri dėl mūsų turimos informacijos", sakė R. Armitage ketvirtadienį per spaudos konferenciją Islamabade po susitikimo su Pakistano vadovais, kurio metu buvo ieškoma būdų, kaip sumažinti tarp dviejų branduolinių kaimynių Indijos ir Pakistano tvyrančią įtampą. Kol kas amerikiečių kariams nepavyko surasti Irake masinio naikinimo ginklų, dėl kurių oficialiai ir buvo pradėtas karas.

IRAKAS

Bagdadas. Irake bus įsteigtas specialus teismas, kuriame bus nagrinėjamos nusikaltimų prieš Irako liaudį bylos, ketvirtadienį paskelbė naujasis JAV patarėjas Irako teisingumo ministerijoje Clint Williamson. „Manome, kad irakiečiai turėtų imtis pagrindinio vaidmens", kalbėdamas apie 55 Irako pareigūnų, kurių ieško Jungtinės Valstijos, patraukimą baudžiamojon atsakomybėn sakė C. Williamson. „Visų nuomone, nusikaltimus Irako liaudžiai turi nagrinėti Irako teismai... Dar reikia susitarti dėl detalių, tačiau tai turbūt vyks ...Irako teismų sistemoje", sakė JAV patarėjas.

Graikijos premjeras: nieko geriau už Europos Sąjungą nėra

Atkelta iš 1 psl.

Pasak jo, prieš Graikijai stojant į ES, valstybėje taip pat buvo smarkiai abejojama, ar verta jungtis į bendrą ekonominę ir politinę sąjungą, tačiau „dabar abejojančių nebūtų".

„Stojimas į Europos Sąjungą naudingas ne tik kapitalo prasme, bet ir tuo, kad valdžios institucijos gavo gerų pamokų, kaip reikia dirbti", ES privalumus vardijo C. Simitis.

Svečio mintims pritarė spaudos konferencijoje dalyvavęs A. Brazauskas. Paklaustas, koks bus šį savaitgalį įvyksiančio referendumo dėl Lietuvos prisijungimo prie ES rezultatas, A.Brazauskas teigė, jog „kiek aš pažįstu Lietuvą, bus teigiami rezultatai, todėl, kad didelį darbą padarė mūsų institucijų žmonės, pareigūnai ir vadovai, aiškindami žmonėms, kas tai yra Europos Sąjunga".

Prezidentas sieks, kad Lietuva išliktų branduoline valstybe

Atkelta iš 1 psl.

elektros energijos, tai po 20 metų, žvelgiant į viso pasaulio energetikos perspektyvą, elektros energijos poreikis išaugs 87 procentais.

Elektrinės darbuotojams R. Paksas taip pat sakė, kad ES nėra Lietuvos tikslas, o tik galimybė išpildyti Lietuvos siekį tapti turtingesne valstybe, kur dideli atlyginimai bei socialinės garantijos, kur yra „perspektyva rasti vietą po saule".

Susitikime su R. Paksu dalyvavęs Ignalinos atominės elektrinės generalinis direktorius Viktoras Ševaldinas taip pat paragino elektrinės darbuotojus, jų šeimas bei artimuosius aktyviai dalyvauti euroreferendume ir pasakyti „taip" Lietuvos stojimui į ES.

Tačiau BNS kalbinti kai kurie savo pavardės nenorėję sakyti atominės elektrinės darbuotojai retoriškai klausė, „ar žurnalistai supranta kaip visaginiečiai gali balsuoti už ES, jei tai reiškia atominės elektrinės uždarymą ir darbo netekimą".

Vilniaus Gedimino prospekto pertvarka artėja prie pabaigos

Atkelta iš 1 psl.

vertingą kultūrinį sluoksnį nuo Centrinio pašto iki Katedros aikštės bei geriausiai išlikusias 17 amžiaus pastato dalis šalia Centrinio pašto.

Gedimino prospekte rasti kapaviečių radiniai atiduoti antropologiniams tyrimams Vilniaus universiteto Medicinos fakultetui, smulkesnieji radiniai perduoti Lietuvos nacionaliniam muziejui.

Požeminiame garaže rodoma ir Savivaldybės aikštėje rasta 16 amžiaus krosnis.

Požeminės aikštelės statybos kainavo apie 20 milijonų litų — 9 mln. litų skyrė Vilniaus miesto savivaldybė, o likusius 11 mln. litų sudarė privačios lėšos.

SKELBIMAI

* Medikė, kalbanti lietuvių, rusų, lenkų kalbomis, ieško darbo prie senelių su gyvenimu. Tel. 708-923-9725.
* 30 m. moteris ieško darbo.Galiu pakeisti bet kurią savaitės dieną, turiu rekomendacijas žmonių priežiūroje, vairuoju automobilį. Tel. 708-351-9846.
* Solidus vyras ieško darbo žmonių priežiūroje. Turi rekomendacijas, susikalba angliškai. Gali pakeisti. Tel. 773-213-8597.

PASLAUGOS

ELEKTROS ĮVEDIMAI-PATAISYMAI.
Turiu Čikagos miesto leidimą.
Dirbu užmiestyje. Dirbu greitai, garantuotai ir sąžiningai.
773-779-3313
KLAUDIJUS PUMPUTIS

STATE FARM INSURANCE
AUTOMOBILIŲ, NAMŲ, SVEIKATOS IR GYVYBĖS DRAUDIMAS.
Agentas Frank Zapolis ir Off. Mgr. Auksė S. Kane kalba lietuviškai.
FRANK ZAPOLIS
3208 1/2 West 95th Street
Tel. 708-424-8654;773-581-8654

A & S HEATING & COOLING
24 HRS, 7 DAYS
773-531-1833
312-371-1837
FREE ESTIMATE
Apšildymo ir šaldymo sistemų visapusiškas aptarnavimas ir instaliacija
Vandens šildytuvai
Kaminai,
Gariniai boileriai
Centrinė šaldymo sistema

SIŪLO DARBĄ

Window Washers/Gutter Cleaners
Must have own car.
Men & Women 1-3 person teams.
Mon-Sat 7am-5pm,
full time or part time
Make $100+ per person. PAID DAILY.
No experience needed.
English required.
Residential only/suburbs & city.
Come today & start tomorrow.
515 E. Golf Rd.# 208 Arlington Hts.
(Arlington Office Square)
190 to Arl Hts. Rd., North to Golf, SE corner
Across from Valli Produce.
Ask for Will.

Kernavės muziejuje — nauji viduramžių kapinynų radiniai

Atkelta iš 1 psl.

Viduramžiais svarbų politinį ir kultūrinį centrą Kernavę pristatančią parodą „Kernavė — Lietuvos Troja" aplankė apie 7,000 Lenkijos gyventojų.

Kernavės kultūrinis rezervatas įsteigtas siekiant išsaugoti Kernavės teritorinį kultūros paveldo objektą, jo teritorijoje esančias nekilnojamąsias ir kilnojamąsias kultūros vertybes, jas reikiamai tvarkyti, rodyti ir propaguoti, organizuoti jų nuolatinius mokslinius tyrimus.

Kultūrinį rezervatą sudaro 194.4 hektarų ploto rezervato teritorija, kurioje yra 18-a nekilnojamųjų kultūros vertybių, tarp kurių — penki Kernavės piliakalniai, Kernavės senojo miesto vieta, Kernavės senosios bažnyčios vieta, senovinė Kernavės gyvenvietė, Kriveikiškio piliakalnis ir kapinynas bei kitos.

Kernavė pirmą kartą istoriniuose šaltiniuose paminėta 1279 metais Hermano Vartbergės kronikoje bei eiliuotoje Livonijos kronikoje kaip Lietuvos Didžiojo kunigaikščio Traidenio (1269-1282) valda.

13 amžiuje Kernavės tvirtovė ir miestas buvo vienas svarbiausių Lietuvos ekonominių ir politinių centrų.

Į Lietuvą uždrausta įvežti gyvūninius produktus iš Pietų Azijos

Atkelta iš 1 psl.

iš Pietų Azijos į Lietuvą iš viso buvo įvežta 318 tonų gyvūninės kilmės produktų, daugiausia žuvies produkcijos.

Lietuvoje iki šiol SARS atvejų neužregistruota.

Naujausiais Pasaulinės sveikatos organizacijos (PSO) duomenimis, iki balandžio pabaigos 26-ose pasaulio valstybėse buvo nustatyta daugiau kaip 5,000 SARS atvejų, 321 žmogus mirė.

Maironio mokyklos darbuotojai

A † A

LORAI KRUMPLYTEI

mirus, nuoširdžiai užjaučiame jos tėvelius SYLVIĄ IR VALENTINĄ KRUMPLIUS, seserį JULIĄ ir visus artimuosius.

Maironio mokyklos administracija, mokytojai ir mokiniai

Brangiai dukrai ir seseriai

A † A

LORAI KRUMPLYTEI

netikėtai mirus, skausmo priblokštus motiną SYLVIĄ IR TĖVĄ VALENTINĄ, Korp! Neo-Lithuania Čikagos skyriaus pirmininką bei seserį JULIĄ nuoširdžiai užjaučiame.

Korp! Neo-Lithuania Čikagos skyriaus valdyba ir nariai

Lietuviškų mokyklų mokinių kūrybos rėmėjui

A † A

Prelatui

dr. JUOZUI PRUNSKIUI

mirus, užjaučiame visus gimines ir artimuosius.

JAV LB Švietimo taryba

Prenumeruokime ir skaitykime „DRAUGĄ".
„DRAUGAS" informuoja; „DRAUGAS" formuoja;
„DRAUGAS" išeivijos ir Lietuvos jungtis;
„DRAUGAS" lietuvybės švyturys ir sargas!
„DRAUGĄ" atminkime savo testamente.

DĖMESIO! DĖMESIO!
Neseniai atvykote, ieškote darbo ar buto, tačiau skelbtis laikraštyje brangiai kainuoja? Ne bėda. DRAUGAS jūsų skelbimą išspausdins nemokamai. Tereikia paskambinti tel. 773-585-9500 ar užsukti į DRAUGO administraciją adresu 4545 W. 63 St., Chicago, IL 60629.

Tai - Jūsų laikraštis
DRAUGAS
THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

Parduoda

Oak Lawn, gražioje vietoje parduodamas gražus 2 mieg., 2 vonių „condo" II aukšte su balkonu. Yra 2 mašinų garažas. Tel. 708-422-2036 arba 847-236-9965, palikti žinutę angliškai.

NEKILNOJAMASIS TURTAS

Century 21 Pro-Team
Bus.: 708-361-0800
Voice Mail: 773-854-7820
Fax: 708-361-9618
DANA ŠČERBAITĖ MAYER
Jei norite parduoti ar pirkti namus mieste ar priemiesčiuose, kreipkitės į DANUTĘ MAYER, Profesionaliai ir sąžiningai patarnauja nuo 1986 m. Nuosavybių įkainavimas veltui.

GREIT PARDUODA
Landmark properties
Bus. 773-229-8761
Res. 708-425-7160
Mobil 773-590-0205
Pager 630-314-4330
RIMAS STANKUS
• Čikagoje ar priemiesčiuose
• Greitas ir sąžiningas patarnavimas
• Nuosavybių įkainavimas veltui
• Tarpininkaujame gaunant paskolą
• Pensininkams nuolaida

IŠNUOMOJA

Woodridge išnuomojami 1-2 mieg., naujai suremontuoti butai. 1 mieg. - $645; 2 mieg. - $729 - $758 Tel. 630-910-0644, Jana.

Išnuomojami nuosavame name Brighton Park raj. po remonto atskiri kambariai. Geras susisiekimas, yra aikštelė mašinoms pastatyti. Tel. 773-251-3428.

Išnuomojamas 2 mieg. „condo" Willowbrook su baseinau, šalia 55 greitkelio. Tel. 708-289-8577 arba 708-423-4761.

A † A

EMILIA PILMONAITĖ

Mirė 2003 m. gegužės 8 d., sulaukusi 81 metų. Gyveno Hickory Hills, anksčiau Cicero, IL.

Gimė Palėkiuose, Jurbarko rajone.

Giliame liūdesyje liko: sesuo Marta Kasparaitienė, jos sūnūs Valteris ir Romas su žmona Otilija ir šeima; sesuo Ema Žiobrienė, jos sūnus Donaldas su žmona Carol ir duktė Daina Glosten su šeima; a.a. brolio Andriaus žmona Ida su šeima, a.a. brolio Jono žmona Anna su šeima; a.a. sesers Anės Urbonienės šeima Detroite; a.a. sesers Marės Kasiulienės šeima Lietuvoje ir a.a. sesers Lidijos Dronseikienės šeima Australijoje. Taip pat kiti giminės, pažįstami ir draugai.

Penktadienį, gegužės 9 d. 5 val. vakaro velionė bus atvežta į Ziono Ev. Liuteronų bažnyčią, 9000 S. Menard Ave., Oak Lawn, IL, kur 7 val. vakaro įvyks atsisveikinimo pamaldos. Šeštadienį, gegužės 10 d. 10 val. ryto po pamaldų velionė bus palaidota Betania kapinėse, Justice, IL.

Nuoširdžiai kviečiame gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti laidotuvėse.

Nuliūdę artimieji

Laidot. direkt. Kosary Funeral Home, tel. (708) 499-3223.

PENKERIŲ METŲ MIRTIES SUKAKTIS

tik vario kasa
sunki šilkinė kasa
amžinai raibuliuos
Šiaulių Telšių Kulių
Kauno
saulėje Žemaitijos saulėje
Lietuvos
saulėje
net ir šviesaus medžio
karste

Eglė Juodvalkė

1998 m. gegužės 12 d. amžinybėn išėjo mylima motina ir žmona Ona Norkutė Juodvalkienė, palaidota Šv. Kazimiero lietuvių kapinėse.

A.a. Onos penkerių metų mirties sukaktį prisiminsime Švč. Mergelės Marijos Gimimo bažnyčioje šių metų gegužės 11 d., per 10:30 val. Mišias.

Gimines, draugus ir pažįstamus prašome pasimelsti už jos sielą.

Liūdintys: vyras Antanas, vaikai Uosis ir Eglė su šeimomis.

Mylimos dukters

A † A

LOROS

netekties valandą, skausmo prislėgtus tėvus VALENTINĄ ir SYLVIĄ KRUMPLIUS bei seserį JULIĄ giliai užjaučiu.

Eglė Juodvalkė

GT INTERNATIONAL
9525 S. 79th Avenue
Suite 207
Hickory Hills, IL 60457
Phone: 708-430-7272
800-462-2584
E-mail: gtichicago@yahoo.com

Patikimas, profesionalus aptarnavimas visais kelionių reikalais

• Dainų šventė Lietuvoje — NAUJA PROGRAMA
• Specializuotos (custom) kelionės nuo 2 iki 20 žmonių
• Jūsų patogumui raštinė Lietuvoje
• Avia bilietai — vietiniai, tarptautiniai, iš Lietuvos bei į Lietuvą
• Atostogų pasiūlymai ir užsakymai
• KALĖDINIŲ MUGIŲ KRUIZAS upėmis Vokietijoje ir Austrijoje — GRUODŽIO 6 d., 2003
• KARIBŲ KRUIZAS — PRINCESS CRUISE LINES — CASARIO 29 d., 2004

ESAME AKREDITUOTI KRUIZŲ BEI KARIBŲ SPECIALISTAI

ACCT · CLIA · ASTA American Society of Travel Agents · International Airlines Travel Agent Network

Namams Paskolos, Apdraustos Sąskaitos
MUTUAL FEDERAL SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION OF CHICAGO
2212 West Cermak Road, Chicago, IL 60608
(773) 847-7747
Stephen M. Oksas, *President*
EQUAL HOUSING LENDER
Patarnaujam Čikagos ir Apylinkių Lietuviams Daugiau Kaip 95 Metus.

ČIKAGOJE IR APYLINKĖSE

Jaunimo centre JAV LB XVII Tarybos rinkimai dar vyks gegužės 10–11 d. Šeštadienį nuo 9 v. r. iki 1 val. p.p., sekmadieniais po 10 val. r. Mišių iki 1 v. p.p. Jeigu nespėjote atlikti savo tautinės pareigos, tai galite padaryti šį savaitgalį.

Pedagoginiame lit. institute (Jaunimo centre, Čikagoje) gegužės 10 d., šeštadienį, nuo 10 val. r. iki 12 val. p.p. vyks naujų studentų registracija. Į akivaizdinį skyrių registruojami Čikagos ir apylinkių jaunuoliai, šiemet baigiantys ar anksčiau baigę lit. aukštesniąją mokyklą. Į neakivaizdinį skyrių gali registruotis tik gyvenantys JAV arba Kanadoje. Kviečiami lituanistinių mokyklų abiturientai ir neseniai iš Lietuvos atvykusieji gilinti žinias PLI. Trejų mokslo metų kreditus užskaito kai kurie JAV universitetai ir kolegijos. Smulkesnes informacijas teikia Milda Šatienė tel. 708-409-0216.

Čiurlionio galerijoje, Jaunimo centre, gegužės 16 d., 7:30 val. vak., atidaroma Lietuvos dailininkų sąjungos, Kauno skyriaus rengiama dailės paroda „Vanduo ir spalva. Tėviškės vaivorykštė". Dalyvauja 18 dailininkų iš Kauno, Marijampolės ir Druskininkų.

JAV LB XVII Tarybos rinkimai Cicero, IL, dar vyks ir gegužės 11 d., sekmadienį, nuo 8 iki 11:30 val. r., Šv. Antano parapijos patalpose. Tarybos rinkimų komisija labai ragina ir kviečia, kad iš tolimesnių vakarinių priemiesčių lietuviai atvyktų į šį svarbų balsavimą, tuo parodydami, kad mums dar svarbu ilgai išlikti tvirta, organizuota lietuviška bendruomenė.

Dėmesio puošiantiems artimųjų kapus Šv. Kazimiero kapinėse. Pagal naujus potvarkius, negalima sodinti krumelių, rožių, negalima apdėti akmenukų ar aukštų kraštelių (borders). Viskas turi būti lygu su žeme. Taip pat negalima sodinti gėlių antroje paminklo pusėje, nes ta žemė priklauso kitiems. Prašoma kapus puošti gražiai, kaip ir praeityje. Šios taisyklės nėra naujos — kiekvienas, įsigyjantis sklypą kapinėse, kartu gauna ir informaciją, kas leidžiama ir ko neleidžiama.

Poezijos dienos, arba bent vakarai — daugiametė Čikagos tradicija. Kurį laiką nutrūkusi, ši lietuviško dailiojo žodžio gija vėl sumegzta JAV LB Kultūros tarybos pirm. Marijos Remienės dėka, ir, rodos, pavasaris į Čikagą neateitų be poezijos vakaro... Šįmet svarbioji Poezijos vakaro, ruošiamo gegužės 24 d., Lietuvių dailės muziejuje, Lemonte, viešnia yra poetė aktorė Birutė Marcinkevičiūtė. Prieš atvykdama į Čikagą, ji gegužės 17 d. atliks programą Los Angeles, CA.

Šį sekmadienį — Motinos diena. Ar gali būti prasmingesnis šios brangios dienos šventimas, kaip kartu su visa šeima dalyvauti Mišiose, padėkoti Dievo Motinai už savo mamą, paprašyti jai sveikatos — ir kantrybės — jei dar turime savo tarpe, o iškeliavusioms anapus žvaigždynų — amžino poilsio dangiškuose soduose. Mišios už visas motinas bus aukojamos Švč. M. Marijos Gimimo parapijos bažnyčioje Marquette Parke šį sekmadienį, gegužės 11 d., 10:30 val. r. Po Mišių visi kviečiami į parapijos salę, kur vyks kukli programėlė, bus vaišės ir kitos pramogos.

Koncertas Marijai! Kada? Šeštadienį, gegužės 17 d., 5 val. vak. Kur? Švč. M. Marijos Gimimo parapijos bažnyčioje Marquette Parke. Kas programoje? „Dainavos" ansamblis ir solistai. Kaip koncertas pavadintas? „Ave Maria!" ir šis pavadinimas pasako viską...

Vytautas Kernagis, atlikęs koncertinius įsipareigojimus Clevelande ir Vašingtone, jau atvyko į Čikagą. Jo koncertas Jaunimo centre rengiamas gegužės 10 d., šeštadienį, 7 val. vak. Bilietai iš anksto gaunami „Lietuvėlės" ir Morkūnų parduotuvėse, o koncerto dieną nuo 6 val. bilietus bus galima įsigyti Jaunimo centro kasoje. Vaikams iki 10 metų įėjimas į koncertą nemokamas.

Amerikos Lietuvių meno draugija kviečia į parodos, kuri vyks XII Mokslo ir kūrybos simpoziumo dienomis, atidarymą gegužės 21 d., trečiadienį, 7 val. vak., Lietuvių dailės muziejuje (PLC), Lemonte.

Meninę programą XII Mokslo ir kūrybos simpoziumo uždarymo pokylyje atliks trys, Čikagoje gyvenančios, puikios solistės. Bilietai į XII Mokslo ir kūrybos simpoziumo uždarymo pokylį bus platinami šį sekmadienį, gegužės 11 d. ir taip pat gegužės 18 d. prieš ir po 11 val. r. Mišių Lemonte (PLC); prieš ir po 10:30 val. r. Mišių Švč. M. Marijos Gimimo Marquette Parke ir Nekalto Prasidėjimo parapijoje Brighton Parke. Pokylis vyks sekmadienį, gegužės 25 d., 6:30 val. vak., Willowbrook Sa-lėje, Willow Springs, IL. Bilietus galima užsisakyti ir telefonu 630–257–1858, skambinant T. Rudaičiui arba R. Gurauskui — 630–852–6406.

Trečiadienį, gegužės 21 d., nuo 1:30 val. r. XII Mokslo ir kūrybos simpoziume vyks „Lituanistikos" sesija. Vadovas — dr. Jonas Račkauskas. Dalyvauja — Jonas Dautaras, Kazimieras Pyragas, Nijolė Pupienė, Asta Binkauskaitė, Rimantas Gudelis, Vilius Dundzila. Bus diskutuojamos ir pristatomos šios temos: archyvų kaupimas ir saugojimas JAV; ugdymo problemos lietuvių išeivijos pedagogikoje; pedagogų rengimas XXI a. iššūkių kontekste; lietuvių tautiniai šokiai Š. Amerikoje; J. Baltrušaičio kūryba; liaudies religija ir šių dienų aktualijos; gamtos religinė vertė lietuvių tautosakoje.

Čikagos dramos sambūris „Žaltvykslė" kviečia visus mėgstančius teatrą, pažiūrėti Ilonos Čiapaitės režisuotą Tennessee Williams pjesę „Pasmerkti namai". Pagrindinius vaidmenis sukūrė Dalia Cidzikaitė ir Linas Umbrasas. Prieš spektaklį žiūrovai matys A. Petraičio ir V. Pulokienės atliekamą poetinę muzikinę kompoziciją. Premjera įvyks gegužės 18 d., 3 v. p. p., Jaunimo centro didžiojoje salėje.

Bilietus galite įsigyti prieš spektaklį arba „Seklyčioje". Teatrą remia Amerikos LB Kultūros taryba. Visi maloniai kviečiami!

LIETUVIŠKO ŽODŽIO ŠVENTĖ ČIKAGOS LITUANISTINĖJE

„Mūsų tautos, mūsų kalbos turtus dabar tiria svetimieji, betgi turės ateiti laikas, kada patys sugebėsime tai padaryti".

V. Kudirka

Šiais žodžiais Vincas Kudirka „Varpe" ragino lietuvį nenutautėti, skelbė teises savo kalbai ir raštui, pabrėžė tautinio identiteto svarbą, iškėlė tautiškumą kaip aukščiausią žmogaus ir kultūros vertybę. Ir šiandiena jo kilnios, patriotinės nuostatos skatina mus, lietuvius, ryžtingai dirbti Tėvynės naudai ir žmonių gėrybei.

Čikagos lituanistinėje mokykloje, Jaunimo centro didžiojoje salėje, balandžio 12 dieną įvyko reikšmingas, brandžiausias metų renginys — Lietuviško žodžio šventė. Tradiciškai mokykla šiam renginiui ruošiasi net tris mėnesius, pagal turiningai parengtą JAV LB Švietimo tarybos metodinę programą, joje keliamus uždavinius ir tikslus. Šio renginio tikslas — puoselėti lietuvišką kalbą, raštą, mokyti taisyklingai rašyti ir skaityti, nuosekliau supažindinti mokinius su lietuvių literatūra, tautiniais papročiais, kultūra, istorija. Tuo siekiama suteikti kuo išsamesnį išsilavinimą, kad būtų galima išlaikyti mūsų tautos savitumą, gyvenant svetur.

Lietuviško žodžio šventė susidėjo iš trijų dalių: rašymo konkurso, meno parodos konkurso ir skaitymo konkurso. Kadangi mokinių skaičius mokykloje kasmet didėja, šiemet mokosi 260 mokinių, tuo pačiu išaugo gausus būrys talentingų rašytojų, gabių skaitytojų ir išradingų menininkų.

Šventės atidarymą pradėjo Čikagos lituanistinės mokyklos direktorė Jūratė Dovilienė. Savo įžanginėje kalboje ji pabrėžė: „Kas skaito, rašo, duonos neprašo. Tuoj supranti, kad mokyklos mokiniai gausiai ir įdomiai rašo, skaito ir atlieka meno darbelius. Visi kartu surinkote per 7,576 taškus skaitymo konkursui. Jeigu paverstumėme taškus kilometrais, tai visi būtumėte apkeliavę Lietuvą keturis kartus", — sakė mokyklos direktorė. Mokyklos vardu buvo pasveikintos rašymo konkurso komiteto darbštuolės mokytojos: Rūta Jautokienė, Vida Baliutavičienė, Jolanta Bužinauskytė, Vilija Aukštuolienė, Renata Butauskienė, Rolanda Varnauskienė, Giedrė Starinskienė. Komitetas perskaitė šimtus rašinėlių, iš kurių turėjo išrinkti tik po tris iš kiekvienos klasės. Už prasmingą darbą buvo padėkota skaitymo konkurso komiteto koordinatorei, bibliotekininkei Dainorai Baliutavičienei ir jos stropioms talkininkėms: mokyklos direktorės pavaduotojai Laimai Apanavičienei, mamytėms Ingai Kevličienei, Laimai Jarusevičienei ir Vilijai Valentinavičienei. Už puikią velykinę vaikų darbelių parodėlę buvo pasveikintos, ne vienerių metų patirtį turinčios tautodailės mokytoja Daiva Blažulionienė ir jos padėjėja Agnė Blažulionytė.

Rašymo konkurso rezultatus paskelbė rašinių vertinimo komisijos koordinatorė Rūta Jautokienė. Čikagos aukštesniosios lituanistinės mokyklos mokiniai buvo suskirstyti į dvi grupes: pirmąją grupę sudarė 7 ir 8 klasių mokiniai. Buvo paskelbtos tokios temos: „Laiškas Lietuvos prezidentui" ir „Su kuo aš kalbuosi nelaimėje". Antrąją grupę sudarė 9 ir 10 klasių mokiniai, temos „Kuo aš pasitikiu nelaimėje" ir „Ką man reiškia nepriklausoma Lietuva".

Rašinių vertinimo komisija paskelbė nugalėtojus pirmoje grupėje: I vieta — Augustas Baronas, 8 klasės mokinys, už rašinį „Su kuo aš kalbuosi nelaimėje"; II vieta — Mindaugas Frišmantas, 7 klasės mokinys, už rašinį „Laiškas Lietuvos prezidentui"; III vieta — Austėja Kaveckaitė, 7 klasės mokinė, už rašinį „Su kuo aš kalbuosi nelaimėje" ir Aldona Gintautaitė, 8 klasės mokinė, už rašinį „Laiškas Lietuvos prezidentui". Antroje grupėje laimėjo šie mokiniai: I vieta — Živilė Badaraitė, 9 klasės mokinė, už rašinį „Ką man reiškia nepriklausoma Lietuva" ir Vytautė Žukauskaitė, 10 klasės mokinė, už rašinį „Kuo aš pasitikiu nelaimėje"; II vieta — Indrė Kupčiūnaitė, 10 klasės mokinė, už rašinį „Kuo aš pasitikiu nelaimėje"; III vieta — Tomas Mačiulis, 10 klasės mokinys, už rašinį „Ką man reiškia nepriklausoma Lietuva". Pirmos vietos laimėtojai Augustas Baronas, Živilė Badaraitė ir Vytautė Žukauskaitė paskaitė trumpas ištraukas iš savo premijuotų rašinių.

Džiugu, kad mokinių rašiniuose nestinga patriotinių minčių, Lietuvos istorijos faktų, skamba nuoširdūs meilės žodžiai Lietuvos kraštui. Živilė Badaraitė savo rašinyje apie Lietuvą ją apibūdina tokiais žodžiais: „Lietuva — tai nuostabus žodis, kuris kiekvienam Lietuvos vaikui arti prie širdies. Šis žodis simbolizuoja mūsų nuostabią tautos kultūrą ir kalbą. Kad šį žodį laisvai galėtume tarti, Lietuvos broliams ir seserims reikėjo išlieti daug kraujo ir prakaito. Nepriklausoma Lietuva — man ne naujai įsteigta demokratinė respublika. Nepriklausoma Lietuva — man tai jausmas širdyje, ne vien tik manojoj, bet ir visų kitų lietuviškos gimties žmonių, kuris primena skausmingą Lietuvos istoriją ir atveria duris į plačią Lietuvos ateitį", — rašė 9 klasės mokinė.

Čikagos aukštesniosios lit. mokyklos rašymo konkurso nugalėtojai.

Mokytoja Rolanda Varnauskienė pristatė pradinės lituanistinės mokyklos nugalėtojus, kurie, kaip ir visi laimėtojai, buvo apdovanoti prizais, nufotografuoti ir palydimi aplodismentais.

1 skyriaus laimėtojai buvo: Kotryna Staputytė (I vieta); Indrė Jankauskaitė (II vieta); Mantas Drukteinis (III vieta).

2 A skyrius: Solveiga Jurgaitytė (I vieta); Viltė Baliutavičiūtė (II vieta).

2 B skyrius: Aivaras Šineokis (I vieta); Indrė Vaitkevičiūtė (II vieta); Enrika Sinkevičiūtė ir Viktorija Badaraitė (III vieta).

3 skyrius: Agnius Gorys ir Akvilė Zakarauskaitė (I vieta); Greta Karvelytė ir Simona Sidaugaitė (II vieta); Simona Briaukutė ir Nerijus Meškauskas (III vieta).

4 skyrius: Žymantė Petrusevičiūtė ir Kotryna Strazdaitė (I vieta); Rokas Šimkonis ir Indrė Bielskutė (II vieta); Julija Božėnovaitė ir Ieva Budzinauskaitė (III vieta).

5, 6 skyrius: Paulius Šimkonis ir Paulina Noreikaitė (I vieta); Tomas Sutrinaitis ir Adomas Baužys (II vieta); Dovilė Jurgutytė, Marija Steigvilaitė ir Gytis Tamošaitis (III vieta).

Meno parodos nugalėtojus paskelbė tautodailės mokytoja Daiva Blažulionienė. Metraščio viršelio nugalėtoja buvo išrinkta Živilė Badaraitė, 9 klasės mokinė. Tautodailininkė išvardino daug gabių mokinių: 2 skyrius — Monika Sakauskaitė; 3 skyrius — Simona Sidaugaitė, Benas Tijušas, Erikas Linartas; 4 skyrius — Julija Božėnovaitė, Justina Zakarauskaitė, Emilija Rašinskaitė, Markas Mongiras; 6 skyrius — Sandra Badaraitė; 7 klasė — Monika Juknaitė, Austėja Kaveckaitė; 8 klasė — Gintarė Svirupskaitė, Laura Pliopaitė.

Skaitymo konkurso komiteto koordinatorė, bibliotekininkė Dainora Baliutavičienė paskelbė 2003 metų skaitymo konkurso nugalėtojus.

1 skyriaus laimėtojai buvo: Rokas Kilikevičius, surinko 49 taškus (I vieta); Simonas Anskis, surinko 30 taškų (II vieta); Saulė Gabrėnaitė, surinko 23 taškus (III vieta); Augustė Vildžiūnaitė, surinko 23 taškus (III vieta).

2 A skyriaus nugalėtojai: Gabrielė Noreikaitė, surinko 167,5 taškus (I vieta); Naglis Cicėnas surinko 162 taškus (II vieta); Viltė Baliutavi-čiūtė, surinko 115,5 taškus (III vieta).

2 B skyrius: Karolis Arnatkevičius — 138,5 taškus (I vieta); Jonas Aleksonis — 132 taškus (II vieta); Aleksandras Zakarauskas — 114,5 taškus (III vieta).

3 skyrius: Erikas Linartas — 398,5 taškus (I vieta); Simona Sidaugaitė — 232 taškus (II vieta); Akvilė Zakarauskaitė — 194 taškus (III vieta).

4 skyrius: Indrė Biels-kutė — 328 taškus (I vieta); Justina Zakarauskaitė — 220 taškų (II vieta); Julija Božėnovaitė — 162 taškus (III vieta).

5 skyrius: Marija Steigvilaitė — 794 taškus (I vieta); Paulius Šimkonis — 370 taškų (II vieta); Arvydas Dubinskas — 124 taškus (III vieta).

6 skyrius: Paulina Noreikaitė — 421 tašką (I vieta); Žanas Girdo — 394 taškus (II vieta); Sandra Badaraitė — 152 taškus (III vieta).

7 klasė: Gintarė Viršinskaitė — 144 taškus (I vieta); Eglė Dusevičiūtė — 86 taškai (II vieta); Tadas Einikis — 57 taškai (III vieta).

8 klasėje skaitė tik dvi mergaitės: Aldona Gintautaitė — 40 taškų; Laura Pliopaitė — 32,5 taškus.

9 klasės laimėtojai buvo šie mokiniai: Adomas Steigvila — 175 taškai (I vieta); Tomas Mačiulis — 31,5 taškus (II vieta); Živilė Badaraitė — 21 tašką (III vieta). Deja, 10 klasėje nė vienas vaikas neatsiskaitė nė už vieną knygą. Tikimės, kad kitais metais bus daug laimėtojų tarp pačių vyriausiųjų mokyklos mokinių.

Visos mokyklos mastu geriausiai skaitė, antrus metus iš eilės skaitymo konkurso nugalėtoja Marija Steigvilaitė, 5 skyriaus mokinė, surinkusi 794 taškus. Kiti konkurso laimėtojai buvo: Paulina Noreikaitė, 6 skyriaus mokinė, surinkusi 421 tašką ir Erikas Linartas, 3 skyriaus mokinys, surinkes 398.5 taškus.

Lietuviško žodžio šventė — tai ryšys su lietuviškos kultūros aplinka, tai svarbi mokyklos švietimo kryptis lietuvių tautinėje veikloje. Čia, kiekvienas dalyvavęs renginyje, sutapatino mokytojos darbą su lietuviško žodžio žadintojos, šviesos ir tiesos skelbėjos, tautinės minties kūrėjos darbu, sugebėjančios atlikti jį su meile. Pabuvus šventėje, pasijutome galingesni lietuviška dvasia, praturtinome gimtosios kalbos žodyną, didžiavomės lietuviais esą.

Indrė Bartašiūnienė
ČLM atstovė spaudai

Čikagos lit. mokyklos meno parodos konkurso laimėtojai.

SKELBIMAI

• **Karaliaučiaus krašto lietuviškų mokyklų paramai** per Mažosios Lietuvos lietuvių draugiją Čikagoje aukojo: **$100** Adolfas Brinkis, dr. Algimantas Kelertas, Petras Pagojus, Rita Svarcas, Arvidas Trumpjonas. **$50** Jonas ir Anelė Gumbelevičius, Regina Petrauskas, dr. Jonas Valaitis, Antanas ir Viktorija Valavičiai. **$30** Saulius Vydas. **$25** Donna Chainas, Gaile Janusonis, Jonas Kaunas, Juozas Kojelis, Elena Druskis, Pranas ir Ona Michelevičius, Birutė Navickienė, Maria Stanaitis. **$10** Ramūnas Brakas. Dėkojame visiems rėmėjams.

„Karaliaučiaus krašto lietuvybei", 1394 Middleburg Ct., Naperville, IL 60540-7011.

• **Amerikos Lietuvių radijas,** vad. Anatolijus Šlutas — kiekvieną sekmadienį 7 v.r. per WCEV 14.50 AM. Tel. 773-847-4903, adresas: **4459 S. Francisco, Chicago, IL 60632.**

BALTIA EXPRESS

Siunčiame lėktuvu ar laivu

1-800-772-7624, West 63rd Street, Chicago, IL 60629 (dienraščio „Draugas" patalpose. Esame šiaurinėje Čikagos dalyje — **699 Lively Blvd, Elk Grove Village, IL 60007, tel. 1-800-262-3797**. Visos siuntos automatiškai apdraustos $100. Pageidaujantys gali apsidrausti didesne suma.